Dat werkt voor jou!

Jaarverslag
2024

DOKWURK
Hendoweg 26
9101 PC Dokkum
Tel.nr. (0519) 229 119

Correspondentieadres:
Postbus 110
9100 AC Dokkum

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Jaarverslag 2024

H1 Bericht van het Dagelijks Bestuur 5

H2 Sociaal Verslag

- 2.0 Algemeen 11
- 2.1 Uitvoering Wsw en beschut werken 19
- 2.2 Uitvoering Activering en Re-integratie, project Meedoen 21
- 2.3 Wet Inburgering 23
- 2.4 Dagbesteding (kader WMO) 23

H3 Financieel Verslag

- 3.0 Algemeen 24
- 3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 29
- 3.2 Financiering (Treasury) 32
- 3.3 Verbonden Partijen 34
- 3.4 Bedrijfsvoering 34
- 3.5 Openbaarheidsparagraaf 36

H4 Duurzaamheid 37

Jaarrekening 2024

- Balans per 31 december 2024 39
- Overzicht van baten en lasten 2024 41
- Kasstroomoverzicht 2024 43
- Grondslag voor waardering en resultaatbepaling 44
- Toelichting op de balans 49
- Toelichting op de baten en lasten 53
- Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld 2024 57
- Verantwoording rechtmatigheid 58
- WNT-verantwoording 2024 Dokwurk 59
- Goedkeuring bestuur 61

Bijlagen

1. Staat van activa en afschrijvingen 2024 63
2. Bestuurssamenstelling 64
3. Verantwoording Wsw en beschut werken 2024 65
4. Ondernemingsraad 2024 66
5. Controleverklaring 68

Voorwoord

"De pessimist klaagt over de wind, de optimist verwacht dat die draait en de realist stelt de zeilen bij". (William Arthur Ward, Amerikaanse schrijver 1921-1994)

Bijna traditiegetrouw begon ik de afgelopen jaren het voorwoord in het jaarverslag met een quote over de wind en de richting. Zo ook bij het jaarwerk 2024, voor mij de laatste keer dat ik een voorwoord schrijf bij het jaarverslag, aangezien ik begin dit jaar heb aangegeven dat ik medio 2025 bij Dokwurk zal stoppen als directeur. Een lastige beslissing, want Dokwurk is "in mij gaan zitten", voel me enorm verbonden met het bedrijf en de mensen. Maar tegelijkertijd is er ook het besef dat er voor alles een tijd is. Een tijd om te starten aan een mooie uitdaging, het bedrijf langzaam zien veranderen tot wie we nu zijn om vervolgens het stokje weer over te dragen aan iemand anders, zodat die persoon ook weer de verandering kan brengen die in een veranderende wereld en omgeving noodzakelijk is en blijft. Die ook de verandering omarmt als welhaast de enige constante.

In 2024 is de rust op het wereldtoneel helaas nog niet gevonden. Oekraïne en het Midden-Oosten voeren nog steeds oorlog. Al lijkt er tijdens het schrijven van dit voorwoord wel wat positiefs te veranderen in het Midden-Oosten. Trump is net weer benoemd voor vier jaar in het Witte Huis; zijn eerste maatregelen zijn al afgekondigd en op dit moment zijn er door economen veel bedenkingen. In eigen land kent de politiek veel uitdagingen en blijft het wachten welke richting we met elkaar opgaan. De arbeidsmarkt staat nog steeds onder druk en lijkt er langzamerhand een mismatch te ontstaan tussen vraag en aanbod. Wellicht wordt hier de grootste uitdaging: hoe krijgen we het werk passend aan de mogelijkheden die mensen hebben?

Het toverwoord in 2024 was waarschijnlijk Artificiële Intelligente (AI). In ieder persbericht van beursgenoteerde bedrijven, maar zelfs ook al bij het MKB, werd hier wel een hoofdstuk aan gewijd. Niemand wil de boot missen en de verwachtingen zijn hooggespannen. Gaat AI echt een groot deel van het werk dat nu door mensen wordt uitgevoerd vervangen? En zo ja, hoeveel dan precies? Ook binnen Dokwurk houdt AI ons bezig. We hebben inmiddels een specialist aan boord die ons kan helpen enigszins te begrijpen welke richting het op gaat. Wat gaat dit voor Dokwurk betekenen, welke functies gaan een andere inhoud krijgen of komen wellicht te vervallen? En hoe past dit binnen onze missie en visie? Wat betekent dit voor de nieuwe generatie die op korte of middellange termijn instromen binnen ons bedrijf? AI, een onderwerp dat de komende jaren zeker op de agenda blijft staan van het MT.

Een ander belangrijk onderwerp dit jaar waren de Sustainable Development Goals (SDG's). Ook hier het bewijs dat wat je aandacht geeft, groeit. Zoals u kunt lezen in dit jaarwerk, hebben we hierin enorme stappen weten te zetten en onze footprint aanzienlijk weten te verkleinen. Het mooie hieraan is ook een reductie van kosten. Met andere woorden, aandacht voor onze omgeving en het op kleine schaal zorgen voor een stukje schonere planeet loont ook financieel. Een driver, die we zeker verder zullen uitbouwen in de komende jaren.

2024 was ook het jaar van een nieuwe aanbouw aan ons pand, welke eind 2024 is opgeleverd. Hiermee hebben we nagenoeg alle productiefaciliteiten (met uitzondering van hout en de groenacademy) onder één dak en konden we eind 2024 het pand Holwerderweg verkopen aan de gemeente Noardeast-Fryslân. Een geweldige prestatie en compliment aan het projectteam van Dokwurk, de bouwer BGDD en installateur Damstra en alle onderaannemers voor zo'n snel doorlopen bouwperiode. Sinds 6 januari 2025 werken we nu in de nieuwe pand en de eerste berichten van onze medewerkers zijn zeer positief.

Natuurlijk zijn en blijven we een mensenbedrijf. Ook dit jaar hebben we hier met elkaar weer veel aandacht voor gehad. Het zit als het ware in ons DNA. Aandacht bij ziekte, een verjaardag, een jubileum, de Dokwurk markten, de vitaliteitsweek met afsluitend een barbecue met karaoke, een avond bingo, Sinterklaas tot de kerstafsluiting met een prachtig kerstpakket. Allemaal aandacht wat past bij het bedrijf dat we zijn, van en voor mensen.

Want die mensen, onze mensen, maken dagelijks het verschil. En ook dit jaar komt dat verschil in uiting door de extreem goede bedrijfsresultaten. Want dat waren de resultaten van dit jaar zeker, zie onze financiële verantwoording. Dankzij die goede resultaten konden we zonder een extra bankfinanciering de aanbouw financieren, een deel reserveren voor toekomstige verduurzaming (accutechniek en zonnepanelen op de aanbouw) en nog een deel als reservering bestemmen voor toekomstige verlaging van de huisvestingslasten. Dit alles met als doel om de kosten voor onze deelnemende gemeenten zo laag mogelijk te houden en zelfs verder te verlagen ten opzichte van de afgegeven meerjarenbegroting. Een absolute win-win.

De samenwerking met het bestuur, zowel AB als DB, verliep wederom op een prettige en constructieve wijze. Een jaar na de ontvlechting van beide gemeenten kunnen we constateren dat beide gemeenten belang hechten aan een sterk Sociaal Ontwikkelbedrijf voor de regio, het gevoel van “hun” bedrijf is echt aanwezig. Er zijn veel besluiten genomen, die hebben bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van ons bedrijf. Ook zijn de raden het afgelopen jaar meegenomen middels een bijeenkomst bij Dokwurk en de GR markt. Ook beide raden zien het belang van hun Dokwurk in de regio, voor al die mensen die hier een beroep op doen.

Met een positieve blik verder in 2025

Ik begon dit voorwoord met de quote “De pessimist klaagt over de wind, de optimist verwacht dat die draait en de realist stelt de zeilen bij”. In het afgelopen jaar hebben we als gehele organisatie verwachtingen omgezet in daden. Er is altijd weer die optimistische blik en houding geweest hoe we onze organisatie konden inzetten voor het algemene nut, hoe we onze opdrachtgevers zo goed mogelijk konden ontzorgen en hoe we zoveel mogelijk mensen mee konden laten doen. Een houding die verankerd is in ons DNA.

En zo willen we 2025 ook tegemoet treden. We hebben geen invloed op wat er op het wereldtoneel gebeurt, ook niet nationaal. Regionaal hebben we een kleine invloed en die gebruiken we dan ook om het goede te doen. We blijven werken vanuit een coöperatieve houding, in samenwerking met gemeenten, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. Samen blijven inzetten om iedereen die nu nog aan de zijlijn staat, op wat voor manier dan ook, mee te laten doen.

De verwachte krimp in het personeelsbestand door de Participatiewet, die de komende jaren steeds explicieter zichtbaar zal worden, willen we opvangen door verregaande robotisering en automatisering. We blijven ons inzetten op het verder moderniseren en uitbouwen van ons productieapparaat om op die wijze een antwoord te bieden aan de steeds veranderende klantvraag en marktomstandigheden. Hiermee willen we een belangrijke partner blijven voor onze opdrachtgevers.

Dokwurk, hét bedrijf van en voor mensen. Als optimist en realist hoop en verwacht ik dat het Dokwurk gaat lukken om al die mensen die nu nog aan de zijlijn staan, mee te laten doen. Dat we nog meer inhoud weten te geven aan “het Dok” voor iedereen.

Het was een voorrecht om zeven jaar leiding te mogen geven aan dit fantastische bedrijf.

Jan Knol
directeur Dokwurk

Jaarverslag 2024

H1. Bericht van het Dagelijks Bestuur

De missie

De missie van het sociaal ontwikkelbedrijf Dokwurk is als volgt:

Samen met onze partners creëren we kansen en mogelijkheden voor de inwoners van de regio Noardeast Fryslân om actief mee te kunnen doen in de samenleving. Als verbinder in de regio stellen we de medewerker en de deelnemer centraal en werken we samen aan een krachtig Dokwurk.

Het aanbod van Dokwurk varieert van opleiding en training, werk, activering en re-integratie, detachering/plaatsing bij een externe partij tot beschut werken.

Dokwurk werkt in opdracht van de gemeenten Noardeast-Fryslân, Dantumadiel en Schiermonnikoog op een bedrijfseconomische- en sociaal verantwoorde wijze waarbij de missie steeds leidend is.

Ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

We kunnen vanuit bestuurlijk perspectief terugzien op een stabiele, constructieve en ook plezierige samenwerking tussen bestuurders en directie.

Er was in 2024 één mutatie in de bestuurssamenstelling bij Dokwurk. Per 01-10-2024 heeft de heer Jouke Douwe de Vries zijn positie als wethouder in gemeente Noardeast-Fryslân neergelegd. Hiermee werd tevens zijn bestuurdersrol in het Algemeen Bestuur van Dokwurk vacant.

De bestuursfuncties werden vanuit gemeente Dantumadiel ingevuld door de wethouders Rommy Kempenaar en Kees Wielstra en vanuit gemeente Noardeast-Fryslân door de wethouders Pieter Braaksma en Jouke Douwe de Vries (tot d.d. 01-10-2024).

Per 1-12-2024 heeft mevrouw Lysbeth Vellinga de positie van de heer De Vries overgenomen in het Algemeen Bestuur van Dokwurk.

Voor de rolverdeling binnen het bestuur verwijzen wij u graag naar bijlage 2 van dit jaarverslag.

Terugblik op het jaar 2024

We kunnen wederom terugzien op een goed jaar met voldoende werkzaamheden, uitdagingen en wederom buitengewoon goede financiële resultaten.

Het jaar 2024 overtrof vanuit verschillende perspectieven alle verwachtingen en voor wat het financiële resultaat betreft was het zelfs nog beter dan het topjaar 2023. Voor een nadere toelichting op de resultaten verwijzen wij u graag naar het financieel verslag (H3).

Het jaar 2024 was ook het jaar dat de we de infrastructuur van Dokwurk aan de Hendoweg 26 verder konden uitbreiden met een nieuwe bedrijfshal met verdieping van in totaal circa 3.000m2.

Op dit punt is er in 2024 een megaklus verzet. In een tijdsbestek van circa zeven maanden konden we samen met onze aannemer Bouwgroep Dijkstra Draisma een nieuwe bedrijfshal realiseren welke per begin 2025 reeds in gebruik is genomen.

Met de ingebruikneming van deze nieuwe hal is inherent afscheid genomen van onze oude productielocatie aan de Holwerderweg 21 te Dokkum en kunnen we alle Industrie activiteiten nu centraal verzorgen vanaf de Hendoweg.

Naast de productieactiviteiten zal in de nieuwe bedrijfshal ook het Ontwikkelcentrum van Dokwurk verder worden vormgegeven.

De goede resultaten zijn voor het bestuur aanleiding om de financiële positie bij Dokwurk nog verder te verstevigen en vooral toekomstgericht te blijven investeren op de sociale infrastructuur van Dokwurk.

De inzet hierbij is om de continuïteit van de infrastructuur bij Dokwurk toekomstgericht te borgen zonder dat de aandeelhouders (gemeenten) hierbij financiële risico's gaan lopen en/of in de toekomst voor hogere exploitatielasten komen te staan. We zetten hiermee dus doelbewust in op een financieel sterk en gezond Dokwurk en toekomstgericht lage exploitatielasten.

Zo heeft het bestuur besloten het positieve resultaat over 2024 te gaan reserveren voor het volledig afdekken van de extra afschrijvingslasten (40 jaar) annex met de uitbreiding nieuwbouw. We "kopen" hiermee een stukje comfort voor de toekomst welke past bij transitie van de sector als gevolg van de invoering van de Participatiewet. Daarnaast zal een deel van het resultaat worden gereserveerd voor verdere verduurzaming en versterking van het weerstandsvermogen.

Vanuit sociaal perspectief was 2024 enerzijds een mooi, maar ook best een bewogen jaar. De onrust in de wereld met een voortdurende oorlog tussen Rusland en Oekraïne en ook de oorlog tussen Israël en Gaza raakt de economie wereldwijd en heeft, los van de gevoelens hieromtrent, geleid tot een hoge inflatie met forse loon- en prijsstijgingen tot gevolg.

Bovenstaande heeft uiteraard ook haar weerslag in de maatschappij en was in 2024 veelvuldig onderwerp op de agenda van directie en bestuur. Immers, veel mensen verliezen in deze tijd hun "grip" en Dokwurk wil er ook zijn om haar medewerkers en cliënten in deze tijden waar mogelijk te ondersteunen.

Beleidsvisie bestuur en agenda 2025

Het bestuur is zeer content met de behaalde resultaten van Dokwurk over 2024, maar is zich ook bewust van de transitie waar de sociale sector en Dokwurk zich momenteel in bevindt.

Daar waar het klassieke Sociale Werkbedrijf zich vooral kenmerkte door een stabiele werkomgeving en gericht was op het behouden van medewerkers en detachering, richt de Participatiewet zich vooral op door- en uitstroom van medewerkers en deelnemers via ontwikkeling. Dit brengt een geheel andere dynamiek met zich mee en vraagt tevens een andere vorm van bedrijfsfinanciering.

De stap naar extern werken is echter niet voor iedereen weggelegd. De groep mensen die niet kan uitstromen vanwege een grote begeleidingsbehoefte vindt een plek in beschut werken en vormt circa 30% van de omvang van (voorheen) Wsw.

Het aantal interne werkplekken bij Dokwurk zal dalen, maar daar staat tegenover dat de interne infrastructuur middels haar diverse leerlijnen een onmisbare ontwikkeltool is geworden, zodat de stap naar extern werken (in welke vorm dan ook) ook daadwerkelijk kan worden gemaakt.

Het managen van de krimp (gemiddeld 5-6% per jaar) van de klassieke Wsw omgeving en daarmee Dokwurk als bedrijf en tevens de doorontwikkeling van Dokwurk als het gaat om dienstverlening voor de nieuwe doelgroepen onder Participatiewet zal de komende jaren de agenda's blijven bepalen en vormt momenteel de grootste uitdaging in de sector (!).

Dokwurk en haar gemeenten spelen hierop in door de diverse doelgroepen binnen het Sociaal Domein (slim) met elkaar te verbinden en tevens door het ontwikkelen van nieuwe samenwerkingsconcepten. Voorbeelden hiervan zijn de nieuwe opgezette samenwerkingsverbanden in het kader van WMO dagbesteding en de nieuwe wet Inburgering. Beide concepten zijn inmiddels volledig bij Dokwurk geïntegreerd.

Het bestuur omarmt deze nieuwe samenwerkingsconcepten binnen de keten met gemeenten en acht deze ook nodig om een financieel gezond en sterk Dokwurk voor nu en in de toekomst te blijven waarborgen.

Annex aan deze transitie is het ook van belang de positie van onze samenwerkingspartners en klanten te benoemen. Dokwurk is vooral een bedrijf van en voor de regio en speelt een belangrijke rol als het gaat om arbeidsmobiliteit voor mensen in de regio met een afstand tot werk. We ondersteunen mensen in de zoektocht naar passend werk (en inkomen) en vangen ze op als het even niet lukt. Dit kan alleen vanuit een goede samenwerking en verbinding met onze partners en klanten in de regio.

Samenvattend: samenwerking, innovatie en vernieuwing, kaderverruiming c.q. het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen zijn nodig om de continuïteit voor nu en in de toekomst te kunnen blijven waarborgen. Een mooie uitdaging waarbij Dokwurk de ambitie heeft om bij de landelijke top 25 van best presterende sociale ontwikkelbedrijven te behoren.

Als aanvulling op de missie en de beleidsvisie opteert het bestuur, mede vanwege het relatief zwakke economische klimaat in de regio Noordoost Friesland, voor (indien mogelijk en verantwoord) behoud van werkgelegenheid in onze regio.

Ambities 2025

Met de realisatie van de uitbreiding nieuwbouw in 2024 vinden nagenoeg alle activiteiten van Dokwurk centraal plaats vanuit een moderne nieuwe werkomgeving op de Hendoweg 26 in Dokkum.

Dit gegeven samen met de brede samenwerking met de deelnemende gemeenten in het sociaal domein en een gezonde financiële uitgangspositie, maakt dat alle ingrediënten aanwezig voor verdere optimalisatie en professionalisering in de bedrijfsvoering en transitie naar een modern en effectief Sociaal Ontwikkelbedrijf.

Dokwurk richt zich hierbij op alle mensen die een "steuntje in de rug" kunnen gebruiken als het gaat om welzijn, maatschappelijke participatie, ontwikkeling en indien mogelijk uitstroom naar regulier werk.

Om deze ambitie verder kracht bij te zetten hebben beide deelnemende gemeenten inmiddels besloten het project Meedoen in structurele zin te verankeren in de dienstverlening van Dokwurk. Via Meedoen zal Dokwurk *alle mensen* in de bijstand blijven volgen en kan via een maatwerkonder-steuning steeds worden ingezet op passende participatie, (lees: Meedoen 😊 in de samenleving).

De in-, door- en uitstroom van deelnemers en medewerkers staat hierbij centraal. Onze Dokacademy, het nieuwe VR-leerconcept en het verder uitbouwen van de leerlijnen in samenwerking met de onderwijsinstellingen in de regio zijn hierbij van wezenlijk belang.

Hierbij zijn we ook terdege bewust dat we deze ambitie alleen kunnen waarmaken via nauwe samenwerking met al onze partners en klanten in de regio. We zijn elkaar nodig als het gaat om het creëren van sociale maar ook economische meerwaarde waarbij we samen proberen de regio sterker en wat mooier te maken!

Tot zover het bericht vanuit het bestuur.

Doelgroepen Dokwurk

Zoals ook uit de beleidsvisie blijkt, is Dokwurk gemoderniseerd naar een modern Sociaal Ontwikkelbedrijf. Dokwurk richt zich binnen de kaders van het sociaal domein op alle mensen, die in relatie tot participatie en werk, in welke vorm dan ook, een steuntje in de rug goed kunnen gebruiken.

Vanuit de sociale indicatiestelling bedienen we de volgende doelgroepen:

1. Doelgroep Wsw (inclusief begeleid werken) (regeling in afbouw)
2. Doelgroep (nieuw) beschut werken indicatie loonwaarde 0-30%
3. Doelgroep begeleiding Baan Afspraak Banen (BAB) indicatie loonwaarde 30-80%
4. Doelgroep activering en re-integratie (bijstand)
5. Doelgroep Inburgering

Dokwurk is ingericht om de nieuwe doelgroepen onder de Participatiewet, binnen de gegeven kaders, zo goed mogelijk te bedienen.

We zullen daarbij, afhankelijk van de volumeontwikkeling van de doelgroepen, steeds zorgvuldig naar de vorm, omvang en positie van ons Ontwikkelbedrijf blijven kijken.

NEF Holding B.V.

Ter ondersteuning van haar bedrijfsvoering heeft Dokwurk in 2013 NEF Holding B.V. opgericht. Een holdingstructuur maakt het mogelijk in een ander, beter passend, risicoprofiel allianties aan te gaan met het bedrijfsleven en indien nodig passende bedrijfsvoeringinstrumenten in te regelen.

NEF Holding BV is een 100% verbonden partij aan de gemeenschappelijke regeling Werk-/leerbedrijf Noardeast Fryslân (Dokwurk). Het bestuur en directievoering op de BV is belegd bij het bestuur en de directie van Dokwurk.

Eind 2024 zijn de volgende B.V. 's ingeregeld onder NEF Holding B.V., te weten:

- NEF Askare B.V. (NEF Holding B.V. is voor 100% aandeelhouder)
- Visser houtbewerking Dokkum B.V. (NEF Holding B.V. is voor 49% aandeelhouder)

NEF Askare BV:

NEF Askare B.V. is in juli 2017 opgericht om dienstverbanden in het kader van de Participatiewet in te regelen. Daarnaast wordt NEF Askare B.V. ingezet voor het behartigen van tijdelijke dienstverbanden, intra-concern bij Dokwurk, ten behoeve van de flexibele schil.

Visser Houtbewerking Dokkum BV:

Visser Houtbewerking Dokkum B.V. is in 2011 opgericht en betreft een samenwerking met een lokaal bouwbedrijf om een gezamenlijke houtwerkplaats te exploiteren. In het najaar van 2024 is besloten dat deze BV per 1-1-2025 zal worden opgeheven waarbij de activiteiten van het houtbedrijf zullen worden voortgezet onder de noemer van Dokwurk Industrie. Via deze structuuraanpassing kan Dokwurk beter anticiperen op nieuwe instroom en haar doelstellingen met betrekking tot leren en ontwikkelen beter borgen. Vanaf 1-1-2025 is Visser Houtbewerking Dokkum BV formeel in liquidatie.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Achter de schermen wordt momenteel hard gewerkt aan de Participatiewet in balans. De Participatiewet in balans is een beoogde aanpassing van de huidige participatiewet en is bedoeld om een betere balans te vinden tussen sociale zekerheid en de realiteit van mensen met een uitkering. De inzet is meerledig, te weten:

1. Meer maatwerk en menselijkheid
2. Minder harde sancties
3. Stimuleren van (gedeeltelijke) arbeid
4. Meer vertrouwen

De aanpassingen zullen gefaseerd worden uitgerold waarbij 1 juli 2025 als streefdatum wordt genoemd, maar het is nog niet duidelijk of deze datum zal worden gehaald.

Veel mensen staan nog aan de zijlijn en veel mensen met een uitkering zijn niet bij machte om zonder de juiste ondersteuning uit te stromen naar regulier werk of maatschappelijke participatie in welke vorm dan ook. De roep om de structuur rondom de Sociale Ontwikkelbedrijven te behouden is daarom nog steeds onverminderd aanwezig en de inzet zal naast uitstroom naar werk vooral zijn gericht op passende maatschappelijke participatie.

Gelukkig lijkt dit besef ook in de landelijke politiek steeds beter door te dringen. Er worden rijksbudgetten vrij gemaakt om de infrastructuur van de Sociale Werkbedrijven te ondersteunen. Tevens wordt er vanuit de sector ingezet op ondersteuningsprogramma's die gemeenten en Sociale Ontwikkelbedrijven gaan helpen om de vereiste structuuraanpassingen door te voeren.

De krapte op de arbeidsmarkt zal eerder toenemen dan afnemen en iedereen is nodig om naar zijn/haar vermogen bij te dragen. Daarbij levert participatie, in welke vorm dan ook, een belangrijke bijdrage aan het welzijn van mensen en vermindering van de maatschappelijke kosten. De Sociale Ontwikkelbedrijven vormen een belangrijk fundament en vangnet, dat gericht is op ondersteuning van mensen in een turbulente maatschappij.

Dokwurk werkt binnen de arbeidsmarktregio Fryslân samen met haar deelnemende gemeenten aan voortdurende modernisering van de regionale sociale infrastructuur. De missie is hierbij leidend en we willen daarbij werken binnen financieel verantwoorde kaders.

De verantwoording

De rechtmatigheid en doelmatigheid bij Dokwurk is gebaseerd op externe en interne regelgeving. De kaders hiervoor zijn vastgelegd in een normenkader welke door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De waarborging van de juiste uitvoering van de diverse wet- en regelgeving wordt vooral getoetst door uitvoering en controle in de praktijk, waar nodig ondersteund met interne procedures.

De interne procedures zijn primair gebaseerd op de Gemeenschappelijke Regeling (GR) en de daarvan afgeleide opdrachten en mandaten aan de directie. Naast een Budgethoudersregeling heeft Dokwurk een Treasurystatuut en een financiële- en controleverordening op basis van de artikelen 212 en 213 van de gemeentewet en volgt Dokwurk het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor gemeenten en provincies als verantwoordingskader.

De bedrijfsvoering wordt gecontroleerd door middel van de gehanteerde beleids- en begrotingscyclus. De kritische succesfactoren en hiervan afgeleide prestatie-indicatoren worden jaarlijks door het management opgesteld. De voortgang wordt bewaakt via de periodieke bestuur- en managementinformatie. De rechtmatigheid met betrekking tot niet-financiële handelingen (onder andere integer en risicobewust handelen) omvat tevens risicobeheersingsmaatregelen op het gebied van ARBO, veiligheid, milieu, integriteit en privacy.

H2. Sociaal Verslag

2.0 Algemeen

Het aantal dienstverbanden van Wsw medewerkers, inclusief Begeleid Werken, is opnieuw gedaald. In 2023 sloten we het jaar nog af met 501 personen en eind 2024 waren er nog 474. Dit is opnieuw een krimp in het werknemersbestand van per saldo 27 personen (5,4%).

Er stroomden 27 mensen uit. De uitstroom (krimp) komt voort uit pensionering (12), langdurig ziekte (7), overlijden (1), ontslag op eigen verzoek en overige reden (7).

De krimp in de Wsw wordt gecompenseerd vanuit de nieuwe doelgroepen onder de Participatiewet, te weten: beschut werken en BAB[1] banen. Deze doelgroepen groeiden het afgelopen jaar met 4 personen naar respectievelijk 98 en 165 banen, zie ook onderstaande tabel. Dokwurk is de begeleidingsorganisatie voor mensen met een BAB baan. Deze mensen werken grotendeels bij reguliere werkgevers en staan in formele zin niet op de payroll bij Dokwurk. Wat opvalt is dat de instroom van BAB-ers significant is afgenomen ten opzichte van 2023. Dit komt door een opschoning in het registratiesysteem.

Wsw personeel	31-12-2022		31-12-2023		31-12-2024	
	personen	fte	personen	fte	personen	fte
Commercie	1	1,0	1	1,0	1	1,0
Financiën	5	4,4	4	3,4	2	2,0
HR	1	0,6	2	1,1	5	3,1
Algemene zaken en ICT	4	3,6	3	2,7	3	2,3
KAM	0	0,0	0	0,0	0	0,0
ByDok					6	4,3
Industrie	234	197,5	211	176,2	194	165,3
Groen	65	60,2	56	55,8	56	51,6
Detachering	182	164,4	189	164,7	172	151,5
Totaal Dienstverbanden	492	431,7	466	405	439	381
Begeleid werken	31	25,4	30	27,9	27	23,3
RVU	4	2,4	5	4,3	8	7,4
Totaal Wsw	**527**	**457,1**	**501**	**432,8**	**474**	**404,5**
(Nieuw) Beschut werken	**62**	**47,8**	**85**	**68,0**	**98**	**79,7**
BAB banen (intern geplaatst)	**15**	**14,2**	**11**	**10,1**	**7**	**6,3**
BAB banen (extern geplaatst)	**155**	**-**	**171**	**98,9**	**158**	**106,7**
Banenplan	**46**	**39,1**	**43**	**36,05**	**23**	**19,9**

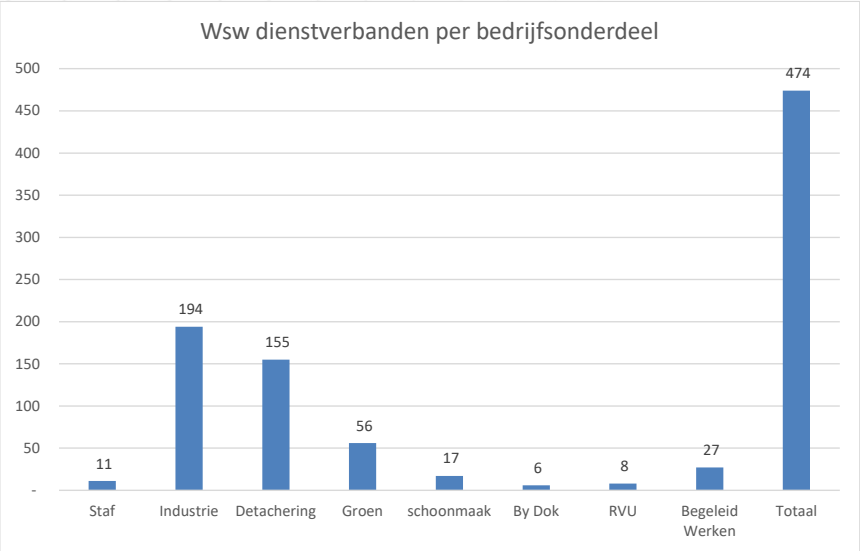

[1] BAB: Baan Afspraak Banen: betreft externe dienstverbanden (kader Sociaal Akkoord)

Leidinggevend en ondersteunend personeel

Het aantal medewerkers in een ambtelijk dienstverband (64) is per eind 2024 met 3 toegenomen ten opzichte van vorig jaar. De inhuur is daarentegen met 1 gedaald naar 15 medewerkers.

Ambtelijk personeel	31-12-2022		31-12-2023		31-12-2024	
	personen	fte	personen	fte	personen	fte
Directie & secretariaat	2	1,8	2	1,6	2	1,7
Commercie	4	3,8	3	2,8	3	2,8
Controller	1	1,0	1	1,0	1	1,0
Financiën	2	1,5	3	2,5	3	2,5
HR	11	9,9	7	6,4	10	8,6
KAM	1	1,0	1	1,0	1	1,0
Algemene Zaken en ICT	1	1,0	1	1,0	2	1,8
Industrie	19	18,5	17	16,6	19	18,5
Groen	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Schoonmaak	1	0,8	3	2,2	3	1,9
Ontwikkeling en Detachering (incl. BW)	6	5,8	10	9,2	11	10,1
Re-integratie	12	9,4	13	10,1	9	7,2
Totaal	**60**	**54,5**	**61**	**54,5**	**64**	**57,1**
Inhuur Staf en Industrie	**10**	**7,5**	**8**	**6,9**	**4**	**3,3**
Inhuur Detachering en Re-integratie*	**8**	**6,6**	**8**	**7,2**	**11**	**9,8**

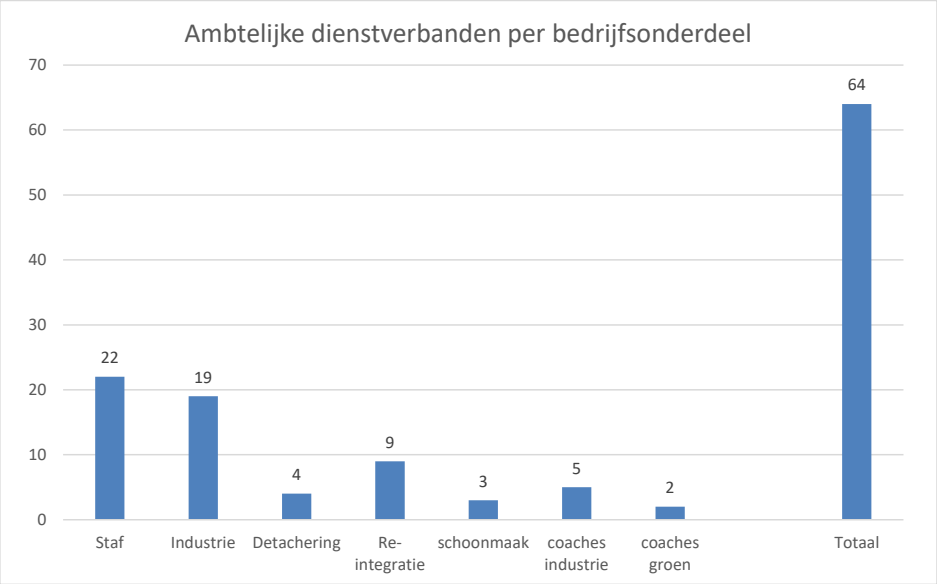

Mannen en Vrouwen

Verdeling Man / Vrouw	31-12-2024			
	M	V	X	%
Wsw	372	103	0	22%
Ambtelijk	36	28	0	44%
Inhuur Staf en Industrie	6	2	0	25%
Inhuur Detachering en Re-integratie	4	4	0	50%
beschut en BAB	64	41	0	39%
Banenplan	15	7	1	32%
Totaal	497	185	1	27%

Het aandeel vrouwen binnen de totale Dokwurk organisatie is gestegen van 25% per eind 2023 naar 27% per eind 2024. Binnen het staf- en kaderpersoneel is dit percentage fors hoger, ruim 44% per eind 2024.

Ziekteverzuim

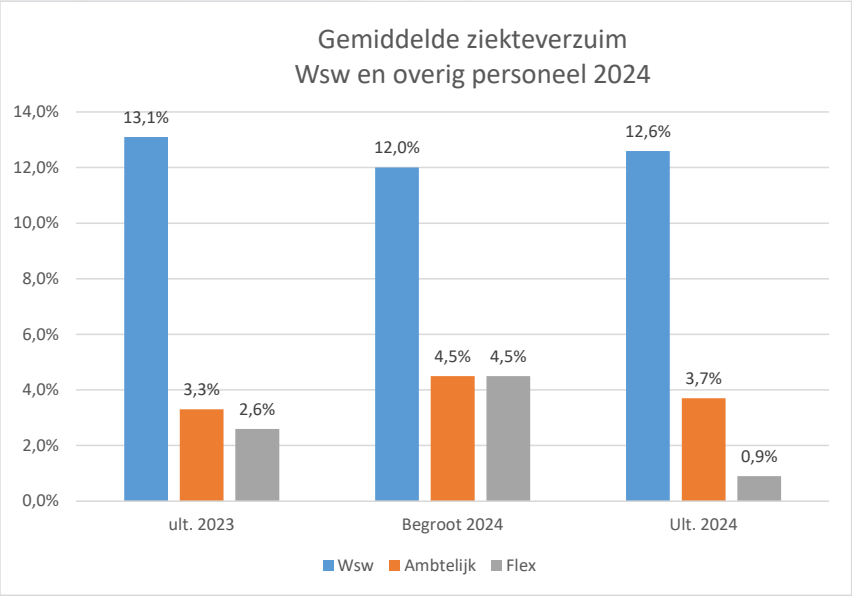

Het gemiddelde ziekteverzuim Wsw en beschut werken is het afgelopen jaar 0,5% verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Het jaargemiddelde bij Dokwurk komt daarmee op 12,6%. Het verzuim-percentage voor ambtelijk- en inhuurpersoneel zit respectievelijk op 3,7% en 0,9% en dat is keurig.

Dokwurk presteert op dit punt nog steeds ruim beter dan het branchegemiddelde wat in 2023 gemiddeld op 16,3% lag voor de doelgroep Wsw en 14,5% voor de doelgroep LKS-beschut (bron: Cedris sectorinformatie 2023).

De trend in de sector is dat het verzuim sinds 2015 jaarlijks weer aan het oplopen is. De stijging van de gemiddelde leeftijd in de Wsw en de daaraan gerelateerde toename van gezondheidsklachten lijken hiervoor een verklaring. Dokwurk is zich bewust van deze ontwikkelingen en probeert samen met haar coaches en arbodienst het verzuim zoveel mogelijk onder controle te houden.

Arbeidshandicapcategorieën

Arbeidshandicapcategorie	31-1-2022		31-12-2023		31-12-2024	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Matig	409	77,6%	386	77,0%	365	77,0%
Ernstig	118	22,4%	115	23,0%	109	23,0%
	527	100%	501	100%	474	100%

De verdeling tussen de arbeidshandicapcategorieën is ondanks de uitstroom en de periodieke herindicaties Wsw ongeveer gelijk gebleven.

In algemene zin geldt dat de complexiteit van de doelgroepen bij Dokwurk gestaag toeneemt, mede vanwege de strenge indicatieprocedure Wsw na 1998 en tevens de instroom op nieuw beschut werken vanaf 2015.

Verhouding "binnen versus buiten"

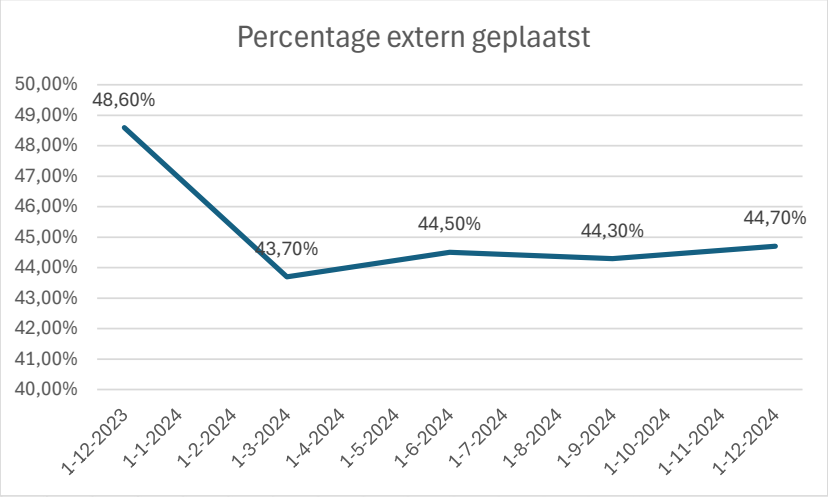

Het beleid van Dokwurk is gericht op de beweging "van binnen naar buiten" en wij geloven dat dit, mits passend en goed begeleid, goed is voor de ontwikkeling van de mens. Het afgelopen jaar is het aandeel extern licht gedaald en dit past bij het beeld van krimp in de Wsw. Per 31 december 2024 was 44,7% extern geplaatst.

Met betrekking tot de Wsw doelgroep is het detacheringspotentieel vanwege het afbouwen van de regeling, ondanks krapte op de arbeidsmarkt, inmiddels zo goed als volledig uitgeput. Voor 2025 is daarom het streven naar "behoud van" het aandeel extern geplaatste medewerkers op circa 45%.

Organisatie

Binnen Dokwurk staat de ontwikkeling van medewerkers en deelnemers centraal. Leren en ontwikkelen is een kerntaak en met het aanbod vanuit de Dokacademy wordt eenieder uitgenodigd actief aan de slag te gaan met zijn of haar ontwikkeldoel.

Voor het team HR betekent dit dat de focus van dit team zich richt op drie pijlers:

1. Beleidsontwikkeling
2. Leren & Ontwikkelen
3. Duurzame inzetbaarheid

Ook in 2024 heeft het team HR zich ingezet op het inrichten van het personeelsinformatiesysteem Compas Cloud. Met de implementatie van Compas Cloud worden alle deelnemers en medewerkers in één integraal personeelssysteem ingevoerd en gemonitord. Zowel de ontwikkeltrajecten als de HR-werkprocessen worden digitaal ingezet en opgevolgd. Hierdoor zijn coaches goed in staat om de stappen in het ontwikkeltraject te monitoren.

Binnen het HR-team is in 2024 een HR-servicebureau opgezet. Dit bureau fungeert als het eerste aanspreekpunt voor alle interne en externe stakeholders met HR-vragen. Op deze manier worden coaches en inleners ondersteund bij de uitvoering van de administratieve taken. Alle administratieve processen komen samen in dit HR-servicebureau, waardoor de werkzaamheden centraal en digitaal worden georganiseerd.

Naast de implementatie van Compas Cloud was het herijken van het functiehuis in 2024 een omvangrijk project. Alle functies zijn opnieuw beschreven in een eenduidig format en daar waar taken/bevoegdheden/verantwoordelijkheden zijn gewijzigd zal de functie ook opnieuw worden gewaardeerd. De laatste fase van het functiewaarderingsproces wordt in het eerste kwartaal van 2025 afgerond, waarna Dokwurk weer een toekomstbestendig functiehuis heeft dat in balans is met de ontwikkelingen in de branche, de arbeidsmarkt en de verschillende cao's.

Duurzame inzetbaarheid

In 2024 voeren we binnen Dokwurk ons eigen beleid voor duurzaam inzetbaarheid uit. Eén van de activiteiten, waarbij we de vier thema's onder de aandacht brengen, is de Dokwurkweek. Gedurende deze week staat elke dag een ander thema centraal: Werk, Ontwikkelen, Werkplezier en Vitaliteit. We hebben de week afgesloten met een beweegdag, georganiseerd binnen Dokwurk, waarbij diverse activiteiten en spellen werden aangeboden.

In 2025 wordt het online platform opgezet, waar het gehele aanbod visueel toegankelijk zal zijn. Coaches, leidinggevenden en vooral medewerkers kunnen hier kiezen uit een concreet aanbod dat aansluit bij de wensen en behoeften van de medewerkers. Het uiteindelijke doel is dat iedereen betere keuzes kan maken op het gebied van duurzame inzetbaarheid.

Sociale veiligheid

In 2024 werd er collectief aandacht besteed aan het thema Sociale Veiligheid. In samenwerking met de vertrouwenspersoon werd in april 2024 een Road Show (interactief toneelstuk) georganiseerd voor alle medewerkers. Deze werd op een toegankelijke en luchtige manier gepresenteerd, wat goed aansloot bij de medewerkers. Het thema Sociale Veiligheid is sindsdien stevig verankerd in het integriteitsbeleid van Dokwurk. Volgens de jaarrapportage van het Gimd, de organisatie waarbij de vertrouwenspersoon is aangesloten, is er in 2024 vanuit de organisatie twee keer een beroep gedaan op de externe vertrouwenspersoon. Dit betrof afgeronde trajecten met meldingen over grensoverschrijdend gedrag of integriteitskwesties.

Geldzorgen de Baas

In 2023 is binnen Dokwurk een start gemaakt met het project Geldzorgen de Baas. Vanuit dit project is een hulpteam geformeerd. Dit hulpteam is voor medewerkers te benaderen voor vragen en/of hulp die gaan over geldzorgen of andere vragen over financiën. Medio 2024 hebben we opnieuw de scan uitgezet bij medewerkers. De uitkomst hiervan is dat medewerkers aangaven dat ze beter de weg weten naar hulpbronnen en dat zij zich door de organisatie meer gesteund voelen.

Vanuit onze verantwoordelijkheid en de zorg voor onze medewerkers blijven wij het thema onder aandacht brengen. In Q1 van 2025 wordt een themadag rondom geldzorgen georganiseerd en zullen wij workshops aanbieden waar kennis opgehaald kan worden om financieel gezond te blijven.

In 2024 hebben we wederom een Dokwurkmarkt georganiseerd. Medewerkers konden hier kleding, spellen en boeken ophalen. De markt wordt gewaardeerd en goed bezocht.

Binnen Dokwurk zijn de externe adviseur (die medewerkers bijstaat bij Belastingaangifte) en de formulierenbrigade op vaste momenten op onze locatie te benaderen.

Ondanks bovenstaande acties blijft het beeld bestaan dat geldzorgen een beladen onderwerp blijft waarover medewerkers moeilijk in gesprek komen. Wij blijven het aandacht geven.

Opleiding en Ontwikkeling bij Dokwurk in 2024

Bij Dokwurk is leren en ontwikkelen een belangrijke pijler om medewerkers te ondersteunen in hun professionele en persoonlijke groei. In 2024 hebben we opnieuw geïnvesteerd in een breed scala aan opleidingen en trainingen, afgestemd op de behoeften van onze medewerkers en de organisatie. Door middel van Talentontwikkelgesprekken brengen we leerwensen in kaart en vertalen we deze naar gerichte scholing.

Veiligheid
Veiligheid op de werkvloer blijft een essentieel aandachtspunt. Daarom hebben we verschillende veiligheidscursussen aangeboden, waaronder heftruck-, hoogwerker-, VCA- en hijstrainingen. Daarnaast hebben medewerkers deelgenomen aan trainingen voor veilig werken langs de weg, bosmaaien en fysieke belasting. Ook de HACCP-, BHV- en AVG-trainingen hebben dit jaar weer plaatsgevonden, zodat medewerkers goed voorbereid zijn op uiteenlopende situaties.

Vakgerichte Opleidingen
Voor medewerkers die werken in specialistische vakgebieden zijn er diverse opleidingen en (bijscholings-) trainingen verzorgd. Zo zijn er een basisopleiding en actualiteitentrainingen gericht op de P-wet ingekocht en ook met betrekking tot de nieuwe Wet Inburgering zijn er trainingen gevolgd. Verder is één van de activeringscoaches gestart met een opleiding voor houtbewerking, zodat hij de fijne kneepjes van dit vak nog beter kan overbrengen op de deelnemers. Ook is er weer een collega gestart met de erkende jobcoach opleiding van Elan training.

Groenopleidingen
Binnen het groen hebben we zowel interne als externe medewerkers gefaciliteerd. Medewerkers hebben certificeringen behaald voor VCA, motorkettingzaag (MKZ), fysieke belasting en het werken met machines, zoals de wiellader en minikraan. Door te investeren in groenopleidingen bereiden we medewerkers voor op een veilige en deskundige uitvoering van hun werkzaamheden.

Digitale Vaardigheden en Procesoptimalisatie
Met de groeiende digitalisering van werkprocessen is er geïnvesteerd in cursussen zoals Power-BI, waarmee medewerkers leren om data effectiever te analyseren en visualiseren. Daarnaast zijn er interne AI-trainingen verzorgd, waarmee medewerkers inzicht hebben gekregen in de toepassingen en mogelijkheden van kunstmatige intelligentie binnen de organisatie. Door deze trainingen zijn medewerkers beter voorbereid op de integratie van AI in hun werkprocessen. Ook begint de interesse voor het Digitaalhuis onder de medewerkers weer toe te nemen. Steeds meer medewerkers weten de weg te vinden en volgen op dinsdagmiddagen trainingen om digitaal vaardiger te worden.

Leiderschap en Organisatieontwikkeling
Voor leidinggevenden en medewerkers met ambitie hebben we trainingen gefaciliteerd op het gebied van strategie, verandering en leiderschap. De Leiderschapstraining BSC en de na-/bijscholing voor coaches zijn hier voorbeelden van.

Duurzame Inzetbaarheid en Werkplezier
Naast vakinhoudelijke scholing hebben we ook uitgebreid aandacht besteed aan het welzijn en de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers. De Roadshow over sociale veiligheid en het programma duurzame inzetbaarheid hebben handvatten geboden voor een gezonde en veilige werkomgeving. Dit sluit aan bij ons bredere streven om medewerkers niet alleen te laten groeien in hun functie, maar hen ook te ondersteunen in een goede werk-privébalans.

Dankzij deze brede en gerichte aanpak blijft Dokwurk een organisatie waar medewerkers de kans krijgen om zichzelf te ontwikkelen en met vertrouwen hun werk te doen. We kijken uit naar een nieuw jaar waarin leren en ontwikkelen opnieuw centraal zal staan!

80-banenplan

Het Banenplan is bedoeld voor mensen die langdurig (of potentieel langdurig) afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering en werkritme dienen op te bouwen. Indien passend, kunnen zij in aanmerking komen voor een tijdelijk dienstverband bij Dokwurk, met een maximale duur van drie jaar. Het uiteindelijke doel van het 80-Banenplan is tweeledig: enerzijds werkritme opbouwen en de uitstroom naar regulier werk bevorderen en anderzijds de bijstandsafhankelijkheid verminderen.

In 2024 is het aantal deelnemers aan het Banenplan fors afgenomen: van 43 deelnemers per eind 2023 naar 23 deelnemers per eind 2024. Dit komt vooral door een pas op de plaats in de toepassing van dit instrument om reden dat de uitstroom naar regulier werk achterblijft bij de verwachtingen.

Hoewel het Banenplan voor een deel van de deelnemers effectief is, blijkt regulier werk voor velen niet haalbaar door meervoudige problematiek. Voor de meeste deelnemers is uitstroom naar de arbeidsmarkt daarom geen realistisch perspectief. Daarnaast biedt het Banenplan geen mogelijkheid tot een vast dienstverband bij Dokwurk, omdat deelnemers niet over de vereiste doelgroepindicatie beschikken. Om de effectiviteit te vergroten en een realistisch perspectief te creëren voor potentiële deelnemers zijn de toelatingscriteria voor deelname in het Banenplan aangescherpt.

Op landelijk niveau wordt erkend dat een grote groep mensen wel binnen Sociale Ontwikkelbedrijven past, maar voor wie regulier werk een brug te ver is. Adviesbureau Berenschot schat dat het om 36.000 mensen gaat. Mogelijk komt er aanvullend beleid vanuit het Rijk om deze groep beter te ondersteunen.

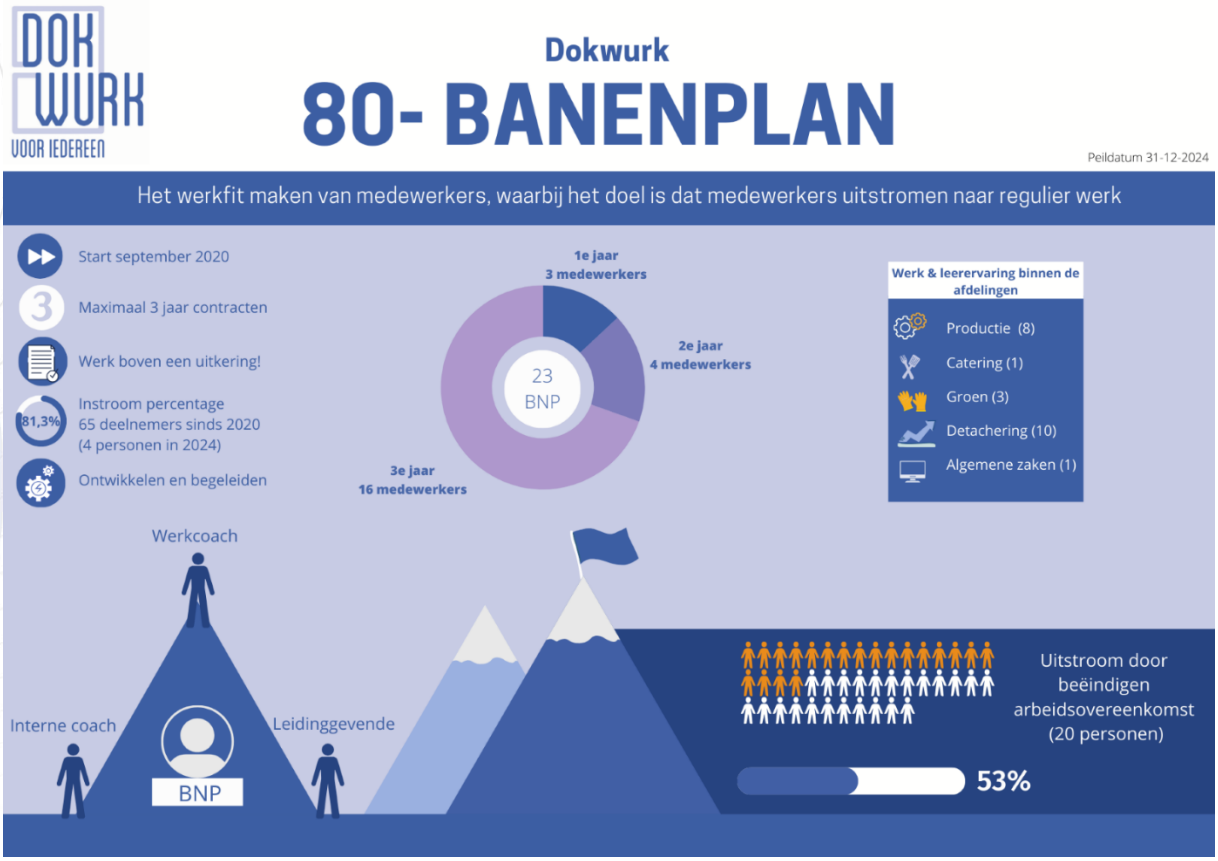

2.1 Uitvoering Wsw en beschut werken

Onder de Participatiewet is er geen sprake meer van een opgelegde Wsw-taakstelling aan gemeenten. Om sturing en inzicht op aantallen en de financiering te behouden zijn de toegekende budgetten aan de gemeenten omgerekend naar een fictieve taakstelling per gemeente. De fictieve taakstelling voor 2024 was als volgt:

Gemiddelde realisatie Wsw in Se's	Fictieve taakstelling Int. begroting 2024	Realisatie 31-3-2024	Realisatie 30-6-2024	Realisatie 30-9-2024	Realisatie 31-12-2024
Dantumadiel incl. buitengemeenten	147,2	148,4	148,3	148,1	146,7
Noardeast-Fryslân	301,0	301,6	299,9	297,6	295,2
Totaal Se's	**448,2**	**450,0**	**448,2**	**445,8**	**441,9**
Over- of onderrealisatie		**1,8**	**0,0**	**-2,4**	**-6,3**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat Dokwurk in 2024 6,3 Se's beneden de fictieve taakstelling heeft gerealiseerd.

Conclusie is dat de krimp van de Wsw doelgroep wederom sneller gaat dan was voorzien. Belangrijk is de krimp op de Wsw en daarnaast de nieuwe instroom vanuit de doelgroepen onder de Participatiewet goed te blijven monitoren.

Realisatie beschut werken (P-wet)

Onder de Participatiewet is iedere gemeente bij ministeriële regeling verplicht een aantal beschut werken plekken in te vullen. De taakstelling wordt opgelegd door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Realisatie Beschut werken per gemeente op basis van dienstverbanden 37 uren / wk	Taakstelling SZW Ult. 2024	Realisatie 31-3-2024	Realisatie 30-6-2024	Realisatie 30-9-2024	Realisatie 31-12-2024
Dantumadiel	8	15,5	17,9	18,3	18,0
Noardeast-Fryslân	20	54,2	53,6	56,8	58,5
Schiermonnikoog	1	0,0	0,0	0,6	0,6
Overige gemeenten (inkoop)	n.v.t.	2,6	2,7	2,7	2,7
Totaal	**29**	**72,3**	**74,2**	**78,4**	**79,7**

In april 2021 hebben de colleges van onze beide gemeenten besloten de verplichte SZW taakstelling voor Beschut Werken los te laten. Hiermee wordt (deels) voorkomen dat mensen met een beschut werken indicatie (veelal jongeren) lang op de wachtlijst staan voor een dienstverband.

Afgesproken is dat we de realisatie op beschut werken, mede in relatie tot de krimp van de Wsw doelgroep, goed blijven volgen. We hanteren hierbij de volgende vuistregel als richtlijn: **"3 Wsw medewerkers eruit => 1 beschut werken medewerker terug".** Deze vuistregel past bij de visie vanuit de P-wet die uitgaat van ongeveer 30% herbezetting op beschut werken annex met de afbouw op de Wsw.

In 2024 is er ten opzichte van 2023 een pas op de plaats gemaakt met betrekking tot het aannemen van mensen in beschut werken dienstverband om reden dat de realisatie uit de pas dreigde te gaan lopen met de afgesproken spelregel (3 Wsw eruit => 1 beschut werker terug). Hierbij is afgesproken dat de beschikbare plekken voor beschut werken met name zijn bedoeld voor jongeren vanuit het VSO- en PRO onderwijs met een indicatie beschut werken.

Wsw verantwoording en verantwoording beschut werken 2024

Onder de nieuwe Participatiewet is geen specifieke accountantscontrole op het Wsw volume en de realisatie van beschut werken van toepassing. Echter, om de verantwoording in relatie tot de Rijks-financiering en gemeenten te blijven waarborgen, heeft Dokwurk haar accountant opdracht gegeven voor een volumecontrole op de Wsw en beschut werken.

Voor de uitkomsten verwijzen we u graag naar bijlage IV van dit jaarverslag.

Aantal Wsw medewerkers per woongemeente

Voor het aantal Wsw medewerkers per woongemeente per 31 december 2024 verwijzen we u graag naar onderstaande tabel.

Wsw	**31-12-2023**		**31-12-2024**	
Woongemeenten	**aantal**	**FTE**	**aantal**	**FTE**
Dantumadiel	133	110,3	124	95,8
Noardeast-Fryslân	330	289,9	310	275,0
Deelnemende gemeenten	**463**	**400,2**	**434**	**370,8**
Achtkarspelen	12	10,8	13	11,8
Heerenveen	3	2,2	3	2,2
Leeuwarden	8	7,0	7	6,4
Smallingerland	3	2,7	3	2,7
Tytsjerksteradiel	6	5,2	6	5,2
Westerveld	2	1,3	2	1,3
Westerkwartier	2	2,0	3	3,0
Opsterlân	1	0,6	1	0,6
Waadhoeke	1	1,0	1	1,0
Het Hogeland	0	0,0	0	0,0
Harlingen			1	0,4
Buitengemeenten	**38**	**32,8**	**40**	**34,1**
Totaal	**501**	**433**	**474**	**405**

Herindicatie Wsw

De herindicatie voor medewerkers in de Wsw vindt ook na de wetswijziging nog plaats door het UWV. In totaal zijn in de verslagperiode 8 medewerkers geherindiceerd voor de Wsw. Allen behielden hun Wsw indicatie.

2.2 Uitvoering Activering en Re-integratie, project Meedoen

Dokwurk voert voor haar gemeenten re-integratie en activeringstrajecten uit in het kader van de Participatiewet. De ultieme doelstelling hierbij is duurzame uitstroom naar regulier werk (trede 6 participatieladder), maar voor veel mensen is dit helaas niet haalbaar. Als uitgangspunt worden alle mensen die zich bij de gemeenten aanmelden voor een bijstandsuitkering doorverwezen naar Dokwurk voor een maatwerk re-integratie traject.

Van Bijstand naar Werk 😊

Resultaten

In 2024 zijn in totaal 331 mensen door onze gemeenten aangemeld voor een traject bij Dokwurk. Samen met de zijinstroom vanuit project Meedoen zijn er feitelijk 180 mensen gestart bij de afdelingen re-integratie en activering. De instroom ligt hiermee globaal op hetzelfde niveau als in 2023.

De trend heeft zich in 2024 voortgezet dat er steeds meer mensen worden aangemeld met een grote(re) begeleidingsbehoefte. Er is veel vaker dan voorheen sprake van meervoudige problematiek (> 50%) waardoor de afstand tot werk is toegenomen. De bestandsanalyse geeft een beeld dat circa 60% van de instroom een grote tot zeer grote afstand heeft tot werk.

In totaal stroomden het afgelopen jaar er 52 mensen uit naar een fulltime- of parttimebaan. Gerelateerd aan het aantal starts zit het uitstroompercentage daarmee op **29%** en dit is in relatieve zin circa 12% lager dan vorig jaar en bevestigt het bovenstaande beeld in relatie tot de instroom.

Per 31 december 2024 waren voor gemeenten en UWV 390 deelnemers actief in de diverse fasen van het re-integratie- en activeringstraject, zie ook onderstaande tabel.

Re-integratie & Activering - Actief op peildatum: 31-12-2024

Traject	Dantumadiel	Noardeast-Fryslân	Schiermonnikoog	UWV	Totaal
Aanmelding	18	66	0	0	**84**
Intake	29	34	0	0	**63**
Re-integratie	54	143	1	1	**199**
Activering	12	27	0	0	**39**
Nazorg	0	1	0	0	**1**
Werkfit	0	4	0	0	**4**
Totaal	**113**	**275**	**1**	**1**	**390**

Project "Meedoen"

Een initiatief vanuit de gemeenten en Dokwurk is het project Meedoen. Het doel van dit project is alle mensen die in de bijstand zitten en niet participeren in beeld te brengen en hun, indien mogelijk en nog niet aanwezig, een passend (participatie) aanbod te geven.

Stand van zaken ultimo 2024

In 2024 is een doorstart gemaakt op project Meedoen na een succesvolle projectperiode waarin alle mensen met een bijstandsuitkering inmiddels zijn gesproken. Voor beide gemeenten zal Dokwurk de werkzaamheden in het kader van "Meedoen" structureel opnemen in haar dienstverlening.

Inmiddels zijn alle mensen die bij de gemeenten in de kaartenbak zitten ingevoerd in het cliëntvolg-systeem Compas Cloud. Van alle mensen wordt momenteel de participatiestatus in beeld gebracht zodat we vanaf begin 2025 ook adequaat op deze groep kunnen rapporteren.

2.3 Nieuwe Wet Inburgering

Per 1 januari 2022 is de nieuwe wet Inburgering in werking getreden waarbij de verantwoordelijkheid voor het inburgeringtraject voor nieuwkomers volledig bij de gemeenten is belegd. Dokwurk verzorgt een deel van de taken onder de nieuwe Inburgeringswet voor haar gemeenten, te weten: de brede intake, het afnemen van de leerbaarheidstoets, het opstellen en monitoren van het Persoonlijk Inburgeringsplan (PIP) en het verzorgen van de module Arbeidsmarkt en Participatie. Het Nederlandse taaltraject is elders belegd. Het volledige inburgeringstraject duurt maximaal 3 jaar.

In 2024 zijn in totaal 112 mensen aangemeld voor een Inburgeringstraject bij Dokwurk waaronder 12 gezinsmigranten. Per 31 december 2024 waren voor beide gemeenten 211 deelnemers actief in een Inburgeringstraject bij Dokwurk, zie ook onderstaande tabel.

Inburgering - Actief op peildatum: 31-12-2024

Traject	Dantumadiel	Noardeast-Fryslân	Totaal
Inburgering	62	128	**190**
Inburgering gezinsmigrant	6	15	**21**
Totaal	**68**	**143**	**211**

2.4 Dagbesteding (kader WMO)

In 2022 is Dokwurk gestart als dienstverlener voor dagbestedingstrajecten in het kader van de WMO. De dagbesteding bij Dokwurk is bedoeld om een vervolg op het traject activering te creëren. Het doel hierbij is mensen, die zijn aangewezen op een langdurig traject (> 1 jaar), een aanvullend activerings-traject te bieden waarbij de ontwikkeldoelstellingen in een maatwerksetting op de cliënt blijven gewaarborgd.

Bij deze voorziening is het uitgangspunt persoonsgerichte begeleiding en ondersteuning op alle levensdomeinen. Voor jongeren met een WMO dagbestedingsindicatie kan er (aansluitend) worden gekeken naar de mogelijkheden van een beschut werken indicatie.

Het aantal plekken voor een verlengd activeringstraject bij Dokwurk zijn beperkt. In 2024 zijn in totaal 18 mensen aangemeld voor een verlengd activeringstraject bij Dokwurk. Per 31 december 2024 waren voor beide gemeenten 53 deelnemers actief in een verlengd activeringstraject bij Dokwurk, zie ook onderstaande tabel.

Activering > 1 jaar - Actief op peildatum: 31-12-2024

Traject	Dantumadiel	Noardeast-Fryslân	Totaal
Dagbesteding	18	35	53
Totaal	**18**	**35**	**53**

H3. Financieel Verslag

3.0 Resultaten

Zoals blijkt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, zie bladzijde 41 en 42, bedraagt het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten € 4.313.000,-.

Om aanvullend een bedrijfsmatig inzicht te geven in de opbouw van dit resultaat over 2024 volgt hierna een overzicht, met ter vergelijking de begroting 2024 en het resultaat over 2023. Er wordt hierbij onderscheid tussen het resultaat uit bedrijfsvoering en het subsidieresultaat.

Baten en lasten (x € 1.000)	**2024 Realisatie**	**2024 Begroting**	**2023 Realisatie**
Omzet Detachering	2.867	2.938	2.865
Omzet Groen	1.468	1.233	1.408
Omzet Re-integratietrajecten	3.154	2.869	2.746
Omzet Industrie	3.048	2.002	2.858
Omzet Schoonmaak	281	230	227
Af: grondstoffen en uitbesteed werk	1.389	1.300	1.508
Netto toegevoegde waarde	**9.428**	**7.972**	**8.596**
Overige opbrengsten	3.132	1.231	1.941
Totale netto bedrijfsopbrengsten	**12.560**	**9.203**	**10.538**
Kosten ambtelijk en overig personeel	5.781	5.846	5.436
Afschrijving, rente en huur	565	987	656
Overige bedrijfskosten	2.018	2.003	2.015
Kosten begeleid werken	443	453	460
Rijksbijdrage begeleid werken	1.021	914	936
Resultaat begeleid werken	578	461	476
Resultaat uit bedrijfsvoering	**4.775**	**827**	**2.908**
Loonkosten Wsw (= loon minus lage-inkomensvoordeel)	16.751	15.830	15.812
Kosten beschut werken (= loon minus BUIG subsidie)	821	444	554
Overige personeelskosten Wsw	682	645	649
Rijksbijdrage Wsw	16.023	13.759	14.733
Subsidieresultaat	**-2.230**	**-3.160**	**-2.282**
Onttrekkingen/toevoeging aan reserves	694	565	737
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	**3.239**	**-1.768**	**1.363**
Gemeentelijke bijdrage	1.768	1.768	1.558
Retour Gemeentelijke bijdrage	0	0	0
Resultaat na gemeentelijke bijdrage	**5.007**	**0**	**2.921**

Over 2024 komt het resultaat *voor* gemeentelijke bijdrage uit op een overschot van € 3.239.000,-. Begroot was een tekort van € 1.768.000,-. Per saldo is Dokwurk ruim € 5 miljoen binnen haar programmabegroting gebleven en dat is uitzonderlijk goed te noemen!

Deze uitzonderlijk goede cijfers vragen echter ook om toelichting. De reden van de goede financiële resultaten komt voort uit verschillende invalshoeken, als volgt:

- De netto toegevoegde waarde ligt in 2024 circa 1,5 miljoen hoger dan begroot en dat is gezien de krimp van de organisatie en de relatief lichte economische groei van 0,9% in 2024 boven verwachting.

  Met name de omzet bij de bedrijfsonderdelen Industrie, Groen en Re-integratietrajecten vallen hierbij in positieve zin op.

  De omzet bij Industrie ligt ruim 1 miljoen hoger dan begroot. De reden is gelegen in de zeer goede orderportefeuille bij food en petfood, waarbij een betrouwbaar klantenbestand de omzetverwachtingen ruimschoots hebben overtroffen. De hogere omzet bij Industrie is opmerkelijk om reden dat de groep Wsw medewerkers jaarlijks met circa 5% krimpt. Het werk moet dus met steeds minder mensen worden gerealiseerd. Wat hierbij helpt is het consequente automatiseringsbeleid binnen Industrie wat steeds beter haar vruchten begint af te werpen.

  De omzet bij Groen ligt ruim 2 ton hoger dan begroot. De reden hiervan is dat de omzet bij de Groenacademy over het gehele jaar gezien hoger lag dan verwacht. Tevens waren de tarieven bij Groen detacheringen wat beter dan begroot.

  De omzet bij re-integratietrajecten is in 2024 € 285.000 beter dan begroot. De reden is grotendeels gelegen in een presentatiewijzing waarbij de opbrengsten voor project Meedoen nu in de omzet weergegeven terwijl deze in de pilotfase als overige opbrengst is geboekt.

- Het subsidieresultaat Wsw en beschut werken is wederom ruim beter dan begroot vanwege een hogere Rijksbijdrages vanuit de periodieke rijksbijdragecirculaires, per saldo € 930.000.

  De hogere rijksbijdrage voor de doelgroepen komt grotendeels voort uit de compensatie voor het gestegen loonkosten (LPO), extra gelden voor beschut werken en een uitkering van middelen ter ondersteuning van de infrastructuur Sociale Ontwikkelbedrijven. Tevens is er landelijk een grotere krimp op de Wsw dan voorzien waardoor de rijksbijdrage per subsidie-eenheid (Se) per saldo omhooggaat.

- Hogere overige opbrengsten. In het boekjaar 2024 was er sprake van een aantal incidentele opbrengsten waaronder een ESF-uitkering van € 148.000,- en een boekwinst van € 1,6 miljoen vanwege de verkoop van het pand Holwerderweg 21 te Dokkum.

Tot zover de toelichting op het resultaat 2024 op hoofdlijnen. Voor nadere onderbouwing verwijzen wij u graag naar de toelichting op de baten en lasten zoals opgenomen bij de jaarrekening.

Resultaatbestemming 2024

In samenspraak met het Algemeen Bestuur van Dokwurk zal het gunstige resultaat over 2024 (grotendeels) worden gereserveerd voor de dekking van toekomstige afschrijvingslasten annex met de uitbreiding nieuwbouw (bouwdeel 2024) en de bestaande gebouw (bouwdeel 2021) en een reservering voor verduurzamingsambities.

De bestemmingsreserves annex met huisvesting zullen worden ingezet als egalisatiereserve om de rente- en afschrijvingslasten gedurende de afschrijvingstermijn te compenseren. Op deze wijze voorkomen we toekomstgericht extra exploitatielasten als gevolg van deze uitbreiding en dat draagt ons inziens bij aan "een sterk Dokwurk" voor nu en in de toekomst zonder dat de aandeelhouders (gemeenten) hierbij financiële risico's gaan lopen en/of in de toekomst voor hoge lasten komen te staan.

Omzet per type opdrachtgever

In onderstaande overzicht wordt de (bruto) omzet per type opdrachtgever weergegeven.

Omzet naar type opdracht-gever, in duizenden euro's	2024			2023		
		Omzet	% totale omzet		Omzet	% totale omzet
Eigen gemeenten	€	5.568	51,5%	€	5.153	51,0%
Andere overheden	€	43	0,4%	€	39	0,4%
Profit en non-profit	€	5.206	48,1%	€	4.912	48,6%
Totaal	**€**	**10.818**	**100,0%**	**€**	**10.104**	**100,0%**

Uit bovenstaande overzicht blijkt dat in 2024 51,5% van de omzet wordt behaald vanuit de eigen gemeenten. Het aandeel gemeentelijke omzet ligt daarmee wat hoger dan het branchegemiddelde van circa 40% en dit komt vanwege de nauwe samenwerking op het vlak van Re-integratie, Activering (WMO) en Inburgering en daarnaast vanuit de samenwerking op groen- en schoonmaakwerk-zaamheden.

Personeelskosten ambtelijk en overig personeel

De totale kosten voor ambtelijk en overig personeel zijn in 2024 in totaal € 65.000,- lager dan begroot en € 345.000,- hoger dan vorig jaar.

De hogere loonkosten ten opzichte van vorig jaar van in totaal circa 6,3% komt voort uit structurele loonsverhogingen vanuit de cao SGO. Per 1 januari 2024 was er vanuit deze cao een loonstijging van 4,75% en per 1 oktober 2024 was er nog een loonstijging van 1,25%.

De personele bezetting voor ambtenaren en inhuur is in totaal met 1,6 fte toegenomen, zie ook specificatie Hoofdstuk 2.

Rente, afschrijving en huur

De totale kosten voor rente, afschrijving en huur zijn in 2024 in totaal € 422.000,- lager dan begroot en € 91.000,- lager dan vorig jaar. Dit komt voort uit vanuit rentebaten annex met het Schatkist-bankieren. De rentebaten waren ten tijde van het opstellen van de programmabegroting nog niet voorzien.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten waren in 2024 in totaal € 15.000,- hoger dan begroot en € 3.000,- hoger dan vorig jaar en zaten daarmee dus goed in de lijn van de begroting.

Enkele bijzonderheden in de bedrijfskosten 2024 betreft de proceskosten annex met de uitbreiding nieuwbouw (totaal post € 151.000,-), te weten: advieskosten architect, constructeur en E&W advies. Tevens zijn de bouwleges (€ 50.000,-) in deze post opgenomen. Daarnaast is er ultimo 2024 een correctie doorgevoerd in de dotatie aan de voorziening voor groot onderhoud naar aanleiding van herbeoordeling van de meerjarenonderhoudsplannen. Andere kosten onder deze post liggen globaal in de lijn van begroting en vorig jaar, zie ook toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening.

Resultaat begeleid werken

Het resultaat op begeleid werken Wsw is in 2024 beter dan begroot vanwege de gunstige rijksbijdrage. Het volume in begeleid werken is relatief stabiel en hieromtrent zijn dan ook geen bijzonderheden te vermelden.

Investeringen

In totaal zijn in 2024, exclusief de uitbreiding nieuwbouw, voor een totaalbedrag van € 378.000,- aan investeringen ingediend. Een deel hiervan zal in 2025 in gebruik worden genomen en geactiveerd. Het totaal aan investeringsaanvragen ligt daarmee hoger dan het reguliere jaarbudget van € 300.000,-.

Dokwurk heeft in samenspraak met haar Algemeen Bestuur € 100.000,- extra investeringsruimte aangevraagd vanwege de aanschaf van drie elektrische bussen ten behoeve van taxivervoer personeel en groen (totaal begroot € 129.000).

Tevens is in 2024 voor een bedrag van circa € 105.000,- geïnvesteerd in de machinale Petfood afdeling. Dit gaat om een nieuwe afvulmachine, drie nieuwe elevators en een nieuw bordes om de machines optimaal op te stellen in de nieuwe bedrijfshal.

Met betrekking tot de investeringen annex met de uitbreiding nieuwbouw kunnen wij u melden dat wij dit inclusief meer- en minderwerken binnen het bestuurlijk geaccordeerde bouwbudget hebben gerealiseerd.

Belastingen

Per 1 januari 2016 is de wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen in werking getreden. Door deze wet zijn activiteiten van overheidsondernemingen vennootschapsbelastingplichtig indien deze activiteiten een onderneming vormen in de zin van de vennootschapsbelasting.

Dokwurk maakt momenteel gebruik van de zogenaamde SW-vrijstelling, op grond van artikel 5 lid c 2 van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Volgens dit artikel zijn van de belasting vrijgesteld: lichamen die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend werkzaamheden verrichten welke bestaan uit het bieden van passende werkzaamheden aan mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking.

De Belastingdienst heeft hierbij aangegeven dat Dokwurk in beginsel jaarlijks zal moeten toetsen of zij nog steeds voldoet aan de voorwaarden van deze vrijstelling.

In 2023 heeft Dokwurk in samenwerking met een fiscaal adviesbureau opnieuw een analyse op de Vpb vrijstelling uitgevoerd. Op grond van deze analyse is de Vpb vrijstelling opnieuw door de belastingdienst bevestigd en is geen belastinglast in de jaarcijfers opgenomen.

Toekomstverwachting

De programmabegroting 2025 is naar aanleiding van de interne begrotingscyclus (december 2024) in positieve zin gewijzigd en gaat uit van bijgesteld tekort voor gemeentelijke bijdrage van € 946.000,-.

Het beeld vanuit de meerjarenbegroting is dat de financiële resultaten van Dokwurk zich de komende drie jaren globaal zullen gaan stabiliseren rond dit niveau vanwege een wat gunstiger Rijksfinanciering. De reden is dat de efficiencykortingen op de Wsw volledig zijn doorgevoerd. De rijksbijdrage zal naar verwachting daarom meer in de pas lopen met de normale loon- en prijsontwikkeling. Wel blijft het nog een onzekerheid in hoeverre de doorontwikkeling van de “Participatiewet in Balans” nog budgettaire wijzigingen met zich meebrengt.

De economie zal in 2025 naar verwachting met circa 1,5% gaan groeien, maar het blijven spannende tijden vanwege onrust in de wereld.

3.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het integrale resultaat binnen Dokwurk is opgedeeld in een resultaat uit bedrijfsvoering en een subsidieresultaat.

Het subsidieresultaat, zijnde het saldo tussen de loonkosten Wsw en de rijksbijdrage Wsw is in beginsel negatief. Dit gegeven kennen we sinds jaar en dag vanuit de Wsw werkpraktijk en is vanuit de reguliere bedrijfsvoering niet of nauwelijks te beïnvloeden.

Gevolg hiervan is ook dat onvoorziene ontwikkelingen met betrekking tot de loonkosten Wsw en/of de rijksbijdrage Wsw, veelal voortkomend uit politieke besluitvorming, behoorlijk van invloed kunnen zijn (lees: een nadrukkelijk risico vormen) op de begroting van Dokwurk.

Als gevolg van de invoering van de Participatiewet in 2015 zal de Wsw doelgroep, met gemiddeld circa 5-6% per jaar, geleidelijk worden afgebouwd en op de lange termijn volledig verdwijnen. Het beheersen van deze krimp is een belangrijke opdracht voor Dokwurk en haar gemeenten. Dokwurk en haar gemeenten anticiperen hier voortdurend op door het creëren van nieuwe samenwerkingsmodellen binnen het sociaal domein, zodat de (regionale) waarde van Dokwurk blijft gewaarborgd in een financieel verantwoorde context.

Beheersing doelgroepen Participatiewet

De opdracht voor uitvoering van de Wsw- en de doelmatigheidskant van de Participatiewet is door de deelnemende gemeenten belegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR). Hierin is afgesproken dat de bijbehorende rijksbudgetten volledig overgaan naar Dokwurk.

De doelgroep bepaling en de aanmelding voor activering- en re-integratietrajecten is een onderdeel van de gemeenten. Dokwurk is voor het succes aan de trajectkant dan ook afhankelijk van de doorgeleiding van cliënten vanuit de gemeenten. Dit geldt ook voor het nieuwe beschut werken.

De toeleiding van cliënten is in 2024 over goed verlopen. Gemeenten en Dokwurk weten elkaar goed te vinden, zodat de nieuwe instroom van cliënten in voldoende mate is geborgd.

Voorzieningen

Dokwurk heeft ultimo 2024 vijf voorzieningen getroffen, te weten de voorziening groot onderhoud, een voorziening dubieuze debiteuren, een voorziening spaarverlof Wsw, een voorziening RVU en de voorziening spaarverlof ambtelijk personeel. Deze voorzieningen worden jaarlijks via een vaste methodiek beoordeeld en bijgesteld.

Overige risico's

Dokwurk is binnen het bedrijfsonderdeel Industrie en voor de groepsdetacheringen afhankelijk van een beperkt aantal grote opdrachtgevers. Het wegvallen van een grote klant vormt daarom een nadrukkelijk omzetrisico. Risicospreiding is daarom binnen Dokwurk een nadrukkelijk aandachtspunt.

Periodieke controles vanuit sociale zekerheidsinstellingen, pensioenfondsen of de Belastingdienst kunnen onvoorziene correcties met zich meebrengen.

In 2024 zijn er geen bijzonderheden voorgevallen op dit vlak. Vanwege de huidige onrust in de wereld vanwege oorlogen en de economische gevolgen hiervan zijn de risicoprofielen van opdrachtgevers in algemene zin toegenomen. Dokwurk is zich hiervan bewust en zal hier zo goed mogelijk op blijven monitoren en anticiperen.

Algemene reserve

Het Algemeen Bestuur heeft in 2016 een strategische notitie vastgesteld inzake een verantwoorde en gewenste algemene reserve bij Dokwurk. De gewenste algemene reserve is hierbij gebaseerd op een solvabiliteit van tenminste 30%.

Per eind 2024 heeft Dokwurk een algemene reserve van 3,6 miljoen euro hetgeen overeenkomt met een solvabiliteit van 12,8%. Inclusief bestemmingsreserves is de solvabiliteit 52,5%, zie ook Treasury-paragraaf.

Bestemmingsreserves

Per 31 december 2024 heeft Dokwurk zes bestemmingsreserves gevormd voor een totaal van € 11.077.000,- als volgt:

1	Reserve t.b.v. organisatiewijzigingen en modernisering	473.000
2	Reserve hogere kapitaallasten (kostenstijging nieuwbouw)	2.814.000
3	Reserve verlofsaldi Wsw personeel	194.000
4	Reserve uitbreiding en goedkoper maken 80-banenplan	849.000
5	Reserve nieuwbouw (uitbreiding) Hendoweg	5.600.000
6	Reserve duurzaamheid	1.147.000
	Totaal bestemmingsreserves	11.077.000

1. De reserve ten behoeve van organisatiewijzigingen en modernisering is bedoeld voor onvoorziene transitiekosten annex met de invoering van de Participatiewet en afbouw van de Wsw.
2. De reserve hogere kapitaallasten is gevormd vanuit positieve resultaten vanuit boekjaar 2024 en voorgaande boekjaren en zal worden ingezet als egalisatiereserve om de hogere exploitatielasten als gevolg van nieuwbouw voor de komende 15 jaar op te vangen.
3. De reserve verlofsaldi Wsw personeel is bedoeld om de verplichting (schuld) op verlofsaldi van personeel te dekken.
4. De reserve uitbreiding en goedkoper maken 80-banenplan is gevormd vanuit positieve resultaten uit voorgaand boekjaren en is bedoeld om startbanen voor mensen uit de bijstand financieel mogelijk te maken.
5. De reserve nieuwbouw (uitbreiding) Hendoweg is gevormd vanuit het positieve resultaat 2023 en 2024 en zal worden ingezet als egalisatiereserve om de exploitatielasten als gevolg van deze uitbreidingsnieuwbouw over 40 jaar volledig af te dekken.
6. De reserve duurzaamheid is gevormd uit het positieve resultaat 2024 en voorgaande boekjaren en is bedoeld voor (verdere) verduurzaming van de bestaande huisvesting.

Vanwege de gevormde bestemmingsrisico's zijn een aantal risico's en toekomstige exploitatielasten, waaronder de hogere huisvestingslasten annex met nieuwbouw, grotendeels afgedekt.

De visie hierop is om de continuïteit van de infrastructuur bij Dokwurk, binnen de politieke en daarmee ook grillige context van het sociaal domein, toekomstgericht te borgen zonder dat de aandeelhouders (gemeenten) hierbij financiële risico's gaan lopen en/of in de toekomst voor hoge lasten komen te staan.

Onderhoud kapitaalgoederen

1. Hendoweg 26, Dokkum

Per augustus 2021 is het nieuwe pand van Dokwurk aan de Hendoweg 26 te Dokkum in gebruik genomen. Dokwurk heeft hiermee een nieuwe en duurzame werkomgeving gecreëerd waarmee ze haar ambities als maatschappelijke organisatie in de regio Noordoost Friesland verder kan vormgeven.

In 2022 is in samenspraak met de bouwkundig aannemer en de installateur een meerjarenonderhoudsplan voor het nieuwe pand uitgewerkt met als doel het pand in een goede en verzorgde conditie te houden. Per eind 2024 verkeert het pand in een uitstekende staat van onderhoud.

De onderhoudsvoorziening in relatie tot dit pand is per eind 2024 in overeenstemming met het meerjarenonderhoudsplan (MJOP).

In 2024 is de nieuwbouw (bouwdeel 1: 2021) uitgebreid met een nieuwe bedrijfshal inclusief verdiepingsvloer (bouwdeel 2: 2024) van circa 3.000m2. De nieuwe bedrijfshal is op 6 januari 2025 in gebruik genomen.

In 2025 zal het jaarlijks onderhoudscontract en het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) worden geactualiseerd waarbij ook het onderhoud op de uitbreiding (bouwdeel 2: 2024) zal worden geborgd.

2. Rijdstraat 2, Kollum

Het pand aan de Rijdstraat 2 te Kollum heeft in 2023 een nieuwe bestemming gekregen. Het pand vormt de thuisbasis voor de afdeling gemeentewerken Kollum. Tevens heeft Dokwurk op deze locatie een samenwerking met Raderwerk met activiteiten annex met dagbesteding en circulariteit.

Ingaande 2024 hebben ook de gebiedsteams van gemeente Noardeast-Fryslân het kantorengedeelte op deze locatie in gebruik genomen.

Via deze verhuurconstructie en samenwerking op deze locatie, borgt Dokwurk haar werkplekken in Kollum en ontstaat er een efficiënte en economisch verantwoorde bezetting in relatie tot openbaar vastgoed op deze locatie.

Het pand is in 2022 gemoderniseerd waarbij de gehele buitenschil van het pand is aangepast aan de huidige bouwnormen. In 2023 is het kantorengedeelte inclusief de kantoorinstallaties gemoderniseerd.

In 2025-2026 zullen de gebouweninstallaties voor de bedrijfshallen nog worden beoordeeld en vervangen. Met deze verbouwingen is het pand bouwkundig in een goede staat van onderhoud gebracht.

In 2025 zal een inhoudelijke nulmeting worden uitgevoerd om te komen tot een meer gedetailleerde onderbouwing voor het meerjarenonderhoudsplan voor deze locatie. De onderhoudsvoorziening in relatie tot dit pand is per eind 2024 in overeenstemming met het huidige meerjarenonderhoudsplan.

3. Holwerderweg 21, Dokkum

Het pand aan de Holwerderweg 21 in Dokkum is per 31 december 2024 verkocht aan gemeente Noardeast-Fryslân en daarmee niet meer in eigendom van Dokwurk. De visie op het onderhoud van deze asset is daarmee niet meer van toepassing.

3.2 Financiering (Treasury)

Algemeen

Onder Treasury wordt verstaan het besturen en beheersen van de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Deze Treasury paragraaf is opgenomen in het kader van de wet Fido (Wet financiering decentrale overheden). Dokwurk heeft de wet Fido verankerd in een Treasurystatuut en geïntegreerd in het financieel beleid.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op het kunnen aantrekken van kort geld (rente typische looptijd korter dan 1 jaar). De kasgeldlimiet is, volgens de wet Fido, vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal (dat wil zeggen 8,5% van de lasten in de begroting). Na het vaststellen van de begroting blijft de kasgeldlimiet ongewijzigd.

Op basis van de goedgekeurde programmabegroting 2024 is voor Dokwurk de volgende kasgeldlimiet van toepassing:

Kasgeldlimiet (x € 1.000,-):	2024
Begrote lasten (excl. grondstoffen)	26.208
Begroot grondstoffen / uitbesteed werk	1.300
Tot. begrotingsbedrag (= lasten in exploitatie)	27.508
Percentage 8,5%	**2.338**

In 2024 is Dokwurk steeds (ruim) onder de kasgeldlimiet gebleven (zie onderstaande tabel). Over het gehele boekjaar was er *geen* sprake van een gemiddelde netto vlottende schuld.

Kasgeld (x € 1.000,-):	1e kwartaal 2024	2e kwartaal 2024	3e kwartaal 2024	4e kwartaal 2024
Gemiddelde netto vlottende schuld	-9.519	-10.172	-12.568	-11.163
Kasgeldlimiet (= vast over het jaar)	2.338	2.338	2.338	2.338
Ruimte onder de kasgeldlimiet	**11.857**	**12.510**	**14.906**	**13.501**

Renterisiconorm

Het renterisico is in het kader van de wet Fido omschreven als de mate waarin het saldo van de rentelasten van een openbaar lichaam verandert door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van een jaar of langer. Het renterisico dient te voldoen aan de renterisiconorm.

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen als totaal niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mogen bedragen (begrotingstotaal = totaal van lasten in de begroting). Het doel van de renterisiconorm is het renterisico bij herfinanciering te beheersen.

Dokwurk is in 2024 ruim onder de renterisiconorm gebleven (zie onderstaande tabel) en verwacht de komende jaren geen nieuwe leningen te hoeven afsluiten.

Renterisiconorm (x € 1.000,-):	2024
1. Renteherzieningen	0
2. Aflossingen	500
3. Renterisico (1 + 2)	500
4. Renterisiconorm	5.502
5a. Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	5.002
5b. Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	n.v.t.
Berekening renterisiconorm:	
4a. Begrotingstotaal	27.508
4b. Percentage	20%
4. (= 4a x 4b) Renterisiconorm	**5.502**

Rentevisie

Dokwurk heeft ultimo 2024 een tweetal langlopende leningen ter financiering van de nieuwe huisvesting. De rentepercentages zijn vast voor de looptijd en zijn respectievelijk 0,59% en 0,79%. De rentelasten voor de komende jaren op grond van de langlopende leningen zijn daarom bekend. Het lenen van kort geld geschiedt binnen de kasgeldlimiet. Dokwurk loopt hier een (gering) renterisico welke in de begroting is afgedekt.

Liquiditeitsrisico

In 2024 heeft Dokwurk, mede door het positieve resultaat, steeds over voldoende liquide middelen kunnen beschikken. Dit is, met in acht neming van de rente- en aflossingsverplichtingen annex met de nieuwe huisvesting, ook de verwachting voor de komende jaren.

In algemene zin geldt dat de liquiditeitspositie steeds een aandachtspunt blijft voor Dokwurk vanwege het begrotingstekort voor gemeentelijke bijdrage en de relatieve grote geldstroom annex met de rijksbijdrage Wsw.

Om in de bedrijfsvoering te kunnen blijven beschikken over voldoende liquide middelen is het nodig dat de deelnemende gemeenten de voorschotnota's in relatie tot het begrotingstekort en rijksbijdragen in het kader van de Participatiewet steeds tijdig blijven voldoen hetgeen in de huidige samenwerking overigens keurig is gewaarborgd.

Debiteurenrisico

Het debiteurenrisico binnen Dokwurk kan per eind 2024 als "normaal" worden beschouwd. Posten met een verhoogd risico zijn als zodanig beoordeeld en via de debiteurenvoorziening voorzien.

De debiteurenbewaking verloopt via een vaste procedure. Het debiteurenrisico wordt in de jaarrekening zichtbaar gemaakt en afgedekt via de voorziening dubieuze debiteuren. Opgemerkt wordt dat de bedrijfsvoering bij Industrie en Groepsdetacheringen afhankelijk is van enkele grote opdrachtgevers. Deze klanten hebben een kredietlimiet en betalingstermijn passend bij de (hogere) omzet. Dit geeft een hoger debiteurenrisico, maar is passend bij de activiteiten.

Koers- en valutarisico's

Niet van toepassing, omdat alle transacties zijn afgewikkeld in euro's.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen aan te houden in 's Rijks schatkist. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag (afhankelijk van het begrotingstotaal) dat buiten de schatkist mag worden aangehouden.

Per 1 juli 2021 is het drempelbedrag verruimd en vastgesteld op minimaal € 1.000.000,-. De benutting van het drempelbedrag mag worden berekend als gemiddelde over alle dagen in een kwartaal.

In onderstaande tabel is per kwartaal zichtbaar hoeveel middelen Dokwurk gemiddeld in 2024 buiten 's Rijksschatkist heeft aangehouden, waarbij negatieve bedragen als nihil worden weergegeven.

Liquide middelen per kwartaal, in hele euro's	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Gemiddeld aangehouden middelen	680.562	605.467	834.846	604.617

Uit bovenstaande tabel blijkt dat Dokwurk het drempelbedrag in 2024 niet heeft overschreden.

Kengetallen

In onderstaande tabel zijn de voor Dokwurk van toepassing zijnde kengetallen (kader BBV) opgenomen:

Boekjaar 2024 Kengetallen:	2023	2024B	2024
Netto schuldquote	4,7%	13,7%	3,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	4,7%	13,7%	3,1%
Solvabiliteitsratio	44,1%	36,6%	52,5%
Structurele exploitatieruimte	-3,3%	-6,6%	0,0%

Geconcludeerd kan worden dat de structurele exploitatieruimte per ultimo 2024 ten opzichte van 2023 behoorlijk is verbeterd van -3,3% naar 0%. Dit wordt met name veroorzaakt door een hoger rijksbudget in 2024 voor Wsw en Beschut Werken. Het is nog onzeker hoe het rijksbudget zich naar de toekomst zal gaan ontwikkelen.

Het effect van de budgetverhogingen wordt enigszins gedempt vanwege stijgende kosten infrastructuur waaronder de loonkosten voor staf- en kaderpersoneel. Vanwege de uitstroom uit de (oude) doelgroep Wsw dient de vervangingsvraag voor staf- en kaderpersoneel in toenemende mate vanuit de reguliere arbeidsmarkt te worden aangetrokken.

De solvabiliteit van Dokwurk zit per ultimo 2024 op 54,3%. Dit betreft de solvabiliteit inclusief de gevormde bestemmingsreserves (zie balans). Zonder bestemmingsreserves is de solvabiliteit 13,6%.

3.3 Verbonden Partijen

Dokwurk is georganiseerd in de gemeenschappelijke regeling Werk-/leerbedrijf NoardEast Fryslân (NEF). Annex hieraan kent Dokwurk een hulpstructuur via NEF Holding B.V. De Gemeenschappelijke Regeling is enig aandeelhouder van NEF Holding B.V.

Het doel van NEF Holding B.V. is in een ander, beter passend, risicoprofiel allianties aan te gaan met het bedrijfsleven ter bevordering van de werkgelegenheid voor de doelgroepen van Dokwurk en tevens om passende instrumenten in te regelen ten behoeve van de bedrijfsvoering van Dokwurk.

NEF Holding BV participeert per 31 december 2024 in een tweetal B.V. 's, te weten:

- ✓ 100% aandeelhouder in NEF Askare B.V.;
- ✓ 49% aandeelhouder in Visser Houtbewerking Dokkum B.V.

Eventuele risico's in relatie tot deze verbonden partijen worden opgenomen in de risicoparagraaf van het jaarverslag van Dokwurk.

In 2024 zijn er vanuit de verbonden partijen geen bijzondere risico's te melden. Wel is het gepast om hier melding te maken dat in het najaar van 2024 is besloten om Visser Houtbewerking Dokkum BV per 1 januari 2025 te ontmantelen (zie ook H1). De activiteiten van deze BV zullen worden voortgezet onder het bedrijfsonderdeel Industrie van Dokwurk.

3.4 Bedrijfsvoering

Dokwurk is een maatschappelijk bedrijf van en voor de regio Noordoost Friesland. De missie van Dokwurk is gericht op ondersteuning en begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op bij voorkeur een externe (zo regulier mogelijke) werkplek.

Naast de Wsw en beschut werken in het kader van de Participatiewet verzorgt Dokwurk ook activering en re-integratie, dagbesteding en diverse taken met betrekking tot de nieuwe wet Inburgering voor de gemeenten Noardeast-Fryslân, Dantumadiel en Schiermonnikoog.

De infrastructuur van Dokwurk leent zich bij uitstek voor de ontwikkeling van mensen vanuit de Wsw en de doelgroepen onder de Participatiewet. Binnen het ontwikkelbedrijf kunnen mensen vanuit de diverse doelgroepen werkervaring opdoen, werkritme behouden en "ontwikkelen en leren" in relatie tot diverse werksoorten, zodat hun kansen binnen de samenleving toenemen.

Het beleid en de bedrijfsvoering van Dokwurk is afgestemd op bovenstaande missie, het zoeken en inzetten van de talenten van mensen. Investerings- en beleidsbeslissingen worden voortdurend getoetst aan de missie.

Rechtmatigheid

Als gevolg van de invoering van de Wet versterking decentrale rekenkamers per 1 januari 2023 is de uitvoering van de rechtmatigheidscontrole ingaande 2023 belegd bij het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur conform de afpraken in de financiële verordening via de kwartaal- en jaarrapportage over de afwijkingen op het vlak van rechtmatigheid. De accountant toetst de bevindingen op basis van getrouwheid.

Het Dagelijks Bestuur constateert dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in boekjaar 2024 rechtmatig tot stand zijn gekomen. De overschrijding van de begrote lasten zit binnen de verantwoordinggrens van 3% (= € 1.002.000). De overschrijding van de baten is in de loop van het jaar ontstaan volgens onderstaande onderbouwing. De afwijkingen op de baten en lasten zijn tijdig aan het bestuur gemeld via de kwartaalrapportages en zijn daarmee rechtmatig tot stand gekomen.

Rechtmatigheid Begrotingscriterium **(x € 1.000)**	**2024** **Realisatie**	**2024** **Begroting**	**Bedrag**	***afwijking %***
1. Overschrijding van de begrote lasten	27.060	26.208	851	*3,2%*
2. Overschrijding van de begrote baten	31.373	25.643	5.729	*22,3%*
3. Overschrijding van de investeringsbegroting (excl. nieuwbouw)	378	400	-22	*-5,5%*
SubTotaal begrotingsonrechtmatigheden			*6.559*	
4. Acceptable afwijking vlg. vastgestelde beleidskader (= 3% lastentotaal)			1002	
Saldo begrotingscriterium			**5.557**	

Specificatie verschil in lasten:	
1. hogere loonkosten voor medewerkers Wsw en beschut werken (verhoging WML)	*1.325*
2. lagere loonkosten voor staf- en kaderpersoneel	*-65*
3. lagere totale bedrijfslasten vanwege rentebaten in Schatkistbankieren	*-408*
Verschil	***851***
Specificatie verschil in baten:	
1. hogere netto toegevoegde waarde uit werkzaamheden (met name Industrie) en hogere rijksbijdrage	*1.456*
2. hogere overige opbrengsten vanwege verkoop pand Holwerderweg 21 en ESF bate	*1.901*
3. hogere Wsw rijksbijdrage (o.a. vanwege forse LPO indexatie en tegemoetkoming Sociale Werkbedrijven 2024)	*2.372*
Verschil	***5.729***
Specificatie verschil begroting investeringsbudget	
1. In samenpraak met het Algemeen Bestuur is het investeringsbudget 2024 verhoogd naar € 400.000,-	*-22*
Verschil	***-22***

Voorwaardencriterium **(x € 1.000)**	**bedrag**
Geen bevindingen	0
Saldo voorwaardencriterium	**0**

M&O-criterium **(x € 1.000)**	**bedrag**
Geen bevindingen	0
Saldo M&O-criterium	**0**

3.5 Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) ingevoerd. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. De Woo is ook van toepassing op de Dokwurk en is daarom opgenomen in het normenkader van Dokwurk.

Om invulling te geven aan deze wet publiceert Dokwurk de Jaarrekening, de Programmabegroting en de notulen van het Dagelijks en Algemeen bestuur via haar website.

Alle overige managementinformatie, waaronder maand- en kwartaalrapportages, zijn te kwalificeren als “concurrentiegevoelige” informatie en worden daarom niet gepubliceerd.

H4. Duurzaamheid

Dokwurk onderschrijft het belang van maatschappelijke verantwoord en duurzaam ondernemen. Sterker nog, als het gaat om de sociale doelstellingen, dan zitten deze waarden reeds diep in onze bedrijfsgenen verankerd! Om dit nog beter en ook breder in onze bedrijfsvoering te borgen, omarmen we de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen zoals door de Verenigde Naties (VN) aangenomen om tegen 2030 een groenere, eerlijkere en betere wereld te bouwen.

CO_2-uitstoot Dokwurk

Zoals in onderstaande grafiek is te zien, is er in 2024 flinke progressie geboekt op het vlak van reductie CO2-uitstoot. De totale CO2-uitstoot was in 2024 33% minder dan in 2023, een prachtig resultaat.

Deze verbetering is te voornamelijk te danken aan een lager gasverbruik aan de Holwerderweg en aan de overstap naar HVO100 brandstof voor de voertuigen met dieselmotor. Verder neemt geleidelijk aan het aantal elektrisch aangedreven voertuigen toe. Door minder zonnig weer was de opbrengst van de zonnepanalen iets lager, dit heeft een negatieve invloed op de beoogde CO2-reductie. Desondanks een uitstekend resultaat. Doordat bepaalde maatregelen in de loop van 2024 zijn genomen en omdat de overgang van de Holwerderweg naar het nieuwe pand aan de Hendoweg is voltooid zal de CO2-uitstoot in 2025 opnieuw aanzienlijk minder zijn dan in 2024.

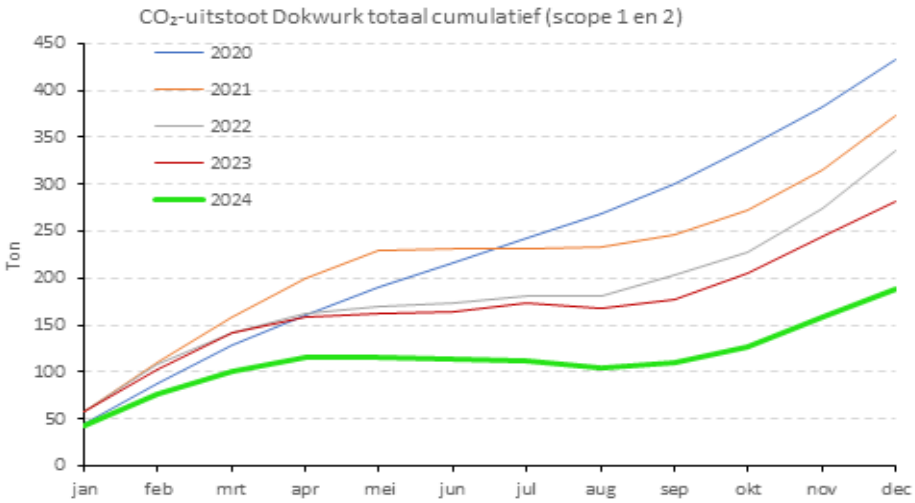

Jaarrekening 2024

Opgemaakt d.d. 10-04-2025

Balans per 31 december 2024

(Na resultaatbestemming)

ACTIVA (x € 1.000,-)		31-12-2024		31-12-2023
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut	16.661		12.199	
		16.661		**12.199**
Financiële vaste activa				
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	200		200	
		200		**200**
Totaal vaste activa		**16.861**		**12.399**
Vlottende activa				
Voorraden				
Gereed product en handelsgoederen	13		9	
		13		**9**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	546		486	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	7.143		9.015	
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	43		53	
Overige vorderingen	2.632		974	
		10.364		**10.528**
Liquide middelen	749		627	
		749		**627**
Overlopende activa				
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	68		68	
		68		**68**
Totaal vlottende activa		**11.195**		**11.233**
Totaal activa		**28.057**		**23.632**

Balans per 31 december 2024

(Na resultaatbestemming)

PASSIVA (x € 1.000,-)		31-12-2024		31-12-2023
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	3.657		3.580	
Bestemmingsreserves	11.077		6.841	
		14.734		**10.422**
Voorzieningen				
Voorzieningen	1.284		776	
		1.284		**776**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer				
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	10.000		10.500	
		10.000		**10.500**
Totaal vaste passiva		**26.019**		**21.698**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden				
Overige kortlopende schulden	1.663		1.683	
		1.663		**1.683**
Overlopende passiva				
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	91		131	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgend begrotingsjaar komen	284		120	
		375		**251**
Totaal vlottende passiva		**2.038**		**1.935**
Totaal passiva		**28.057**		**23.632**

Overzicht van baten en lasten 2024

(x € 1.000,-)	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
Totale bedrijfsopbrengsten	**11.774**	**9.962**	**11.548**
Totale bedrijfslasten	**23.253**	**22.527**	**22.024**
Bedrijfsresultaat	**-11.478**	**-12.565**	**-10.477**
Rijksbijdrage	16.244	14.062	14.922
Gemeentelijke bijdrage	1.768	1.768	1.558
Opbrengsten van de overhead	2.976	1.151	1.245
Kosten van de overhead	5.197	4.981	5.066
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**4.313**	**-565**	**2.183**
Retour Gemeentelijke bijdrage	0	0	0
Gerealiseerd resultaat (voor bestemmen)	**4.313**	**-565**	**2.183**
Toevoegingen aan reserves	5.007	0	2.920
Onttrekkingen aan reserves	694	565	737
Gerealiseerd resultaat (na bestemmen)	**0**	**0**	**0**

Voor een definitie van de overhead posten verwijzen wij u naar de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Voor een nadere specificatie van de overhead posten verwijzen wij u naar bijlage V van de jaarstukken.

Overzicht van baten en lasten 2024
volgens de interne opstelling

(x € 1.000,-)	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
Omzet Detachering	2.867	2.938	2.865
Omzet Groen	1.468	1.233	1.408
Omzet Ontwikkeling	3.154	2.869	2.746
Omzet Industrie	3.048	2.002	2.858
Omzet Kantine en Schoonmaak	281	230	227
Af: grondstoffen / uitbesteed werk	1.389	1.300	1.508
Netto toegevoegde waarde	**9.428**	**7.972**	**8.596**
Overige bedrijfsopbrengsten	3.132	1.231	1.941
Totale netto bedrijfsopbrengsten	**12.560**	**9.203**	**10.538**
Loonkosten Wsw en beschut werken	17.572	16.274	16.367
Overige personeelskosten	682	645	649
Kosten begeleid werken	443	453	460
Totale kosten Wsw en beschut werken	18.696	17.371	17.476
Kosten ambtelijk en overig personeel	5.781	5.846	5.436
Afschrijving, rente en huur	565	987	656
Overige bedrijfskosten	2.018	2.003	2.015
Totale bedrijfslasten	**27.060**	**26.208**	**25.582**
Bedrijfsresultaat	**-14.500**	**-17.005**	**-15.044**
Rijksbijdrage	17.044	14.672	15.669
Gemeentelijke bijdrage	1.768	1.768	1.558
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**4.313**	**-565**	**2.183**
Retour Gemeentelijke bijdrage	0	0	0
Gerealiseerd resultaat (voor bestemmen)	**4.313**	**-565**	**2.183**
Toevoegingen aan reserves	5.007	0	2.920
Onttrekkingen aan reserves	694	565	737
Gerealiseerd resultaat (na bestemmen)	**0**	**0**	**0**

Kasstroomoverzicht 2024

(Volgens de indirecte methode)

(x € 1.000,-)		2024		2023
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		4.313		2.183
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen		852		849
- Mutatie voorzieningen		508		89
- Mutatie reserves		0		0
- Veranderingen in werkkapitaal:				
- mutatie voorraden	-4		-1	
- mutatie uitzettingen	164		-2.316	
- mutatie overlopende activa	0		-34	
- mutatie kortlopende schulden	-21		312	
- mutatie overlopende passiva	124		76	
		264		-1.962
Kasstroom uit operationele activiteiten		5.937		1.159
Investeringen in materiële vaste activa	-5.314		-535	
Desinvesteringen materiële vaste activa	0		0	
Verwervingen verbonden partijen	0		0	
Vervreemdingen verbonden partijen	0		0	
Desinvesteringen in overige financiële vaste activa	0		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-5.314		-535
Ontvangsten uit langlopende schulden	0		0	
Aflossingen van langlopende schulden	-500		-500	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-500		-500
Mutatie geldmiddelen		**123**		**124**
Eindsaldo geldmiddelen	749		627	
Beginsaldo geldmiddelen	627		503	
Mutatie geldmiddelen		**123**		**124**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de veronderstelling van continuïteit. Bestuur en directie van Dokwurk hebben op basis van de uitkomsten van 2024, de vermogenspositie, de begroting voor 2025 geen aanleiding te veronderstellen dat de continuïteit op enigerlei wijze in het geding is.

Rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - ✓ Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 27-11-2024 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
  - ✓ Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld. Dokwurk informeert haar bestuur via de kwartaalrapportages.
  - ✓ Ten aanzien van het M&O[2] criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - ✓ Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 1.002.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;

[2] Misbruik en Oneigenlijk gebruik

- ✓ Rechtmatigheidsfouten boven de verantwoordingsgrens 3% worden verantwoord in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag. Tevens zullen hier de belangrijkste controlebevindingen worden beschreven.

Begrotingscyclus
De programmabegroting van Dokwurk wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) jaarlijks voor 15 april bij de gemeenten ingediend voor zienswijze. Aangezien dit vroeg in het jaar is, maakt Dokwurk later in het jaar een interne stuurbegroting. De programmabegroting vormt het financieel kader voor de stuurbegroting. Deze werkwijze kan leiden tot presentatiewijzigingen ten opzichte van de programmabegroting. De interne stuurbegroting is vervolgens leidend voor de informatieverstrekking.

Als blijkt dat het financieel kader vanuit de programmabegroting niet volstaat, wordt overgegaan tot een formele begrotingswijziging.

Schattingen
Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat over verschillende zaken een oordeel wordt gevormd en dat er schattingen worden gemaakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Wanneer het noodzakelijk is voor het geven van het vereiste inzicht is de aard van deze oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen, opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met een economisch nut
De materiële vaste activa met een economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Een investering wordt geactiveerd indien het uitgegeven bedrag hoger is dan € 1.500.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De maximale gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.	
Voorzieningen op terreinen	20	jaar
Gebouwen	30-40	jaar
Gebouwen (verbouwingen)	max. 25	jaar
Installaties	5-10	jaar
Machines	5-10	jaar
Transportmiddelen	5-10	jaar
Inventarissen	5	jaar
Hard- en software	3	jaar

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De materiële vaste activa waarvan de vennootschap krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voort-

komende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.
Dokwurk kent alleen activa met economisch nut. Hiervoor kunnen geen heffingen in rekening worden gebracht.

Financiële vaste activa
Participaties in het aandelenkapitaal van vennootschappen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Voorraden
De grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen, die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. Gerede producten worden gewaardeerd tegen de verkoopprijs van de producten. Bij waardering wordt rekening gehouden met het risico van incourantheid.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Buiten de balanstelling wordt het bedrag opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Omdat dit voor Dokwurk nihil bedraagt, is hier geen bedrag vermeld.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Bestemmingsreserves
Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Belangrijke mutaties in deze reserves vinden pas plaats na accordering door het Algemeen Bestuur.

Voorzieningen
Voorzieningen worden getroffen voor verplichtingen die met een redelijke mate van betrouwbaarheid zijn in te schatten. Verplichtingen, die dat niet zijn, worden opgenomen onder de risicoparagraaf. De voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorziening groot onderhoud
De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van bedrijfsgebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks van jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Vaste schulden
De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Buiten de balanstelling wordt het bedrag opgenomen waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt. Omdat dit voor Dokwurk nihil bedraagt, is hier geen bedrag vermeld.

Overzicht van baten en lasten

Omzet
Omzet zijn de bruto-opbrengsten van aan derden geleverde goederen en diensten exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Grondstoffen / uitbesteed werk
Onder grondstoffen en uitbesteed werk worden opgenomen de kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten, die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de in het desbetreffende boekjaar geleverde goederen en diensten alsmede de ingekochte grondstoffen tegen de standaard verrekenprijs.

Overige bedrijfsopbrengsten
De overige bedrijfsopbrengsten omvatten de resultaten uit verhuur van onroerend goed, dienstverlening aan derden en diverse overige opbrengsten.

Projectsubsidies worden (pas) verantwoord in de staat van baten en lasten op het moment dat ze voldoende zeker zijn. Dit is doorgaans het geval als de beschikking ontvangen is of als het bericht is gekomen dat een factuur mag worden verstuurd.

Loonkosten Wsw en beschut werk
Onder loonkosten Wsw en beschut werk wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen salarissen aan Wsw werknemers en beschutte werkplekken, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeldrechten en verminderd met de ontvangen ziekengelden, WAO-uitkeringen en loonkostensubsidies. De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekering verschuldigde werkgeverslasten alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening van Wsw-werknemers.

Kosten ambtelijk en overig personeel
Hieronder wordt verstaan de aan het boekjaar toe te rekenen salarissen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeldrechten en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremies en de overige personeelskosten.

Overhead
Dokwurk heeft als overhead verantwoord: de totale (loon en overige) kosten en opbrengsten van de directie, het MT, Arbo, Commercie, Algemene zaken en ICT, Financiën, HR, Kantine en huishoudelijke dienst en de huisvestingskosten. Deze opstelling is in lijn met de interne kostenplaatsen zoals Dokwurk deze voor de staf gebruikt.

Naast een staat van baten en lasten op grond van het BBV heeft Dokwurk een staat van baten en lasten opgenomen op basis van de opstelling zoals gehanteerd wordt in de periodieke maandelijkse rapportages. Naar onze mening sluit deze indeling beter aan bij de bedrijfsvoering van Dokwurk. Om die reden is de toelichting op de staat van baten en lasten ook gebaseerd op deze interne opstelling.

Het voorgeschreven overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld is opgenomen in bijlage V.

Rijksbijdrage
Betreft de bijdrage van het Rijk conform artikel 8 tot en met 10 van de Wet sociale werkvoorziening. De rijksbijdrage wordt door de GR gemeenten en buitengemeenten betaalbaar gesteld.

Gemeentelijke bijdrage
De gemeentelijke bijdrage omvat de in de Gemeenschappelijke Regeling overeengekomen bijdrage in het resultaat.

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten
Een eventueel positief saldo kan, na bestuursbesluit, worden opgenomen onder het eigen vermogen.

Belastingen
De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen volgens het overzicht van baten en lasten, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande jaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Kasstroomoverzicht

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen op de debet- en creditzijde van de balans.

Toelichting op de balans

Vaste activa	(x € 1.000,-)	31-12-2024	31-12-2023
Materiële vaste activa:			
Aanschafwaarde per 1 januari		21.423	21.631
Cumulatieve afschrijving per 1 januari		9.224	9.117
Boekwaarde per 1 januari		**12.199**	**12.514**
Investeringen		5.598	544
Desinvesteringen		-4.293	-752
Afschrijvingen		-852	-849
Afschrijvingen op desinvesteringen		4.010	742
Mutatie boekwaarde		**4.462**	**-314**
Aanschafwaarde per 31 december		22.727	21.423
Cumulatieve afschijving per 31 december		6.066	9.224
Boekwaarde per 31 december		**16.661**	**12.199**
De investeringen hebben betrekking op:			
Terreinen en bedrijfsgebouwen		3.788	270
Machines en installaties		1.374	88
Transportmiddelen		153	72
Inventaris		215	66
Hard- en software		68	49
Totaal investeringen		**5.598**	**544**

Voor een mutatieoverzicht van de materiële vaste activa wordt verwezen naar de "Staat van activa en afschrijvingen" in Bijlage I.

Financiële vaste activa:		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	200	200
Boekwaarde per 31 december	**200**	**200**

Dit betreft een kapitaalverstrekking aan NEF Holding B.V. Het verloop is als volgt:

Saldo per 1 januari	200	200
Investeringen	0	0
Desinvesteringen	0	0
Stand per 31 december	**200**	**200**

Vlottende activa

Voorraden:		
Gereed product en handelsgoederen	13	9
Totaal voorraden per 31 december	**13**	**9**

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar:	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Vorderingen op openbare lichamen	546	486
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	7.143	9.015
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	43	53
Overige vorderingen:		
Debiteuren	731	849
Voorziening dubieuze debiteuren	-61	-55
Overige vorderingen	1962	179
Totaal uitzettingen per 31 december	**10.364**	**10.528**

De vorderingen op openbare lichamen zijn inclusief de afrekeningen van de rijksbijdrage voor de diverse doelgroepen. Ook het nog te vorderen lage-inkomensvoordeel (LIV) en de nog te vorderen BTW is hierin begrepen.

De rekening courant verhouding met niet-financiele instellingen betreft een vordering op Visser Houtbewerking Dokkum BV. Deze BV vormt een verbonden partij met Dokwurk.

Verloop voorziening dubieuze debiteuren:		
Stand per 1 januari	55	55
Dotatie boekjaar	12	12
Onttrekkingen boekjaar	0	0
Vrijval boekjaar	6	12
Stand per 31 december	61	55

Liquide middelen:		
Bank	747	627
Kasgelden	2	0
Totaal liquide middelen per 31 december	**749**	**627**

Er bestaan geen beperkingen ten aanzien van de beschikbaarheid van de liquide middelen. Evenmin worden er ten aanzien van de liquide middelen valutatarisico's gelopen.

Overlopende activa:		
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	68	68
Totaal overlopende activa per 31 december	**68**	**68**

Vaste passiva

Eigen vermogen:	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Algemene reserve:		
Saldo per 1 januari	3.580	3.580
Toevoegingen	77	0
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	**3.657**	**3.580**
Bestemmingsreserves:		
Reserve t.b.v. organisatiewijzingen en modernisering:		
Saldo per 1 januari	473	473
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	473	473
Reserve hogere kapitaallasten (kostenstijging nieuwbouw):		
Saldo per 1 januari	1.814	2.064
Toevoegingen	1.250	0
Onttrekkingen	250	250
Stand per 31 december	2.814	1.814
Reserve verlofsaldi Wsw		
Saldo per 1 januari	400	400
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen	206	0
Stand per 31 december	194	400
Reserve uitbreiding en goedkoper maken banenplan:		
Saldo per 1 januari	1.055	1.422
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen	206	366
Stand per 31 december	849	1.055
Reserve nieuwbouw (uitbreiding) Hendoweg:		
Saldo per 1 januari	2.920	0
Toevoegingen	2.680	2.920
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	5.600	2.920
Reserve duurzaamheid Dokwurk:		
Saldo per 1 januari	179	300
Toevoegingen	1000	0
Onttrekkingen	32	121
Stand per 31 december	1.147	179
Totaal bestemmingsreserves per 31 december	**11.077**	**6.841**

De mutaties in de bestemmingsreserves komen voort uit de diverse besluitvorming door het Algemeen Bestuur. Het positieve resultaat over 2024 is, althans grotendeels, toegevoegd aan meerdere bestemmingreserves, te weten: uitbreiding nieuwbouw (deel: 2024), duurzaamheid en hogere kapitaallasten nieuwbouw (deel 2021). Met de toevoeging aan de reserve uitbreiding nieuwbouw (deel: 2024) worden de afschrijvingslasten de voor komende 40 jaar volledig afgedekt.

Tevens is er een onttrekking uit de bestemmingsreserve verlofsaldi Wsw gedaan met betrekking tot verlofsparen Wsw. Deze post dient volgens de BBV regels te worden opgevoerd als een voorziening (zie voorziening Spaarverlof Wsw).

Voorzieningen:	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Groot onderhoud:		
Saldo per 1 januari	713	645
Toevoegingen	115	297
Vrijval	32	150
Onttrekkingen	92	79
Stand per 31 december	704	713
RVU:		
Saldo per 1 januari	0	0
Toevoegingen	290	0
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	290	0
Spaarverlof Wsw		
Saldo per 1 januari	0	0
Toevoegingen	206	0
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	206	0
Spaarverlof ambtelijk:		
Saldo per 1 januari	63	43
Toevoegingen	21	21
Onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	84	63
Stand per 31 december	**1.284**	**776**

De voorziening groot onderhoud is gebaseerd op de meerjaren onderhoudsplannen (MJOP's) waarbij is uitgegaan van kostenramingen voor toekomstig onderhoud voor de panden Hendoweg 26 in Dokkum en Rijdstraat 2 in Kollum.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer:

Binnenlandse banken en overige financiële instellingen:		
Saldo per 1 januari	10.500	11.000
Bij: nieuwe leningen (o/g)	0	0
Af: aflossingen boekjaar	500	500
Totaal langlopende schulden per 31 december	**10.000**	**10.500**

De leningen zijn afgesloten voor de financiering van de nieuwe bedrijfspanden aan de Hendoweg 26 te Dokkum. De rentelast op de leningen bedroeg in 2024 € 75.346. De aflossingsverplichting binnen 12 maanden na balansdatum bedraagt € 500.000,- Van het totaal bedrag aan langlopende leningen heeft een bedrag van € 7,5 miljoen een resterende looptijd > 5 jaar. Voor de renterisico's (kader Wet fido) verwijzen wij u graag de treasuryparagraaf in het jaarverslag.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden:		
Banksaldi	0	0
Overige kortlopende schulden:		
Schulden aan openbare lichamen	671	759
Crediteuren	644	441
Schulden aan verbonden partijen	246	358
Overige kortlopende schulden	102	126
Totaal kortlopende schulden per 31 december	**1.663**	**1.683**

Overlopende passiva:	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	91	131
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgend begrotingsjaar komen	284	120
Totaal overlopende passiva per 31 december	**375**	**251**

De vooruit ontvangen bedragen bestaan uit vooruit gefactureerde opbrengsten voor de activiteit Inburgering. Een inburgeringstraject duurt 3 jaar en d.m.v. deze balanspost worden de opbrengsten annex aan de uitvoering ook over 3 jaar toegekend.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichtingen per 31 december 2024 bedragen € 193.461,- en bestaan uit:

1. Lease wagenpark	€	38.539	verplichting
2. Lease hardware (copiers)	€	39.732	verplichting
3. Verplichting verlofsaldi ambtenaren	€	115.189	verplichting
Totaal	**€**	**193.461**	

Toelichting op de baten en lasten volgens de interne opstelling

(x € 1.000,-)	2024 Realisatie	2024 Begroot	2023 Realisatie
Omzet Detachering	2.867	2.938	2.865
Omzet Groen	1.468	1.233	1.408
Omzet Ontwikkeling	3.154	2.869	2.746
Omzet Industrie	3.048	2.002	2.858
Omzet Kantine en Schoonmaak	281	230	227
Af: grondstoffen en uitbesteed werk	1.389	1.300	1.508
Netto toegevoegde waarde (NTW)	**9.428**	**7.972**	**8.596**
Overige opbrengsten:			
ESF-gelden	148	0	530
Begeleidingsgelden beschut werken	684	608	433
Subsidieregelingen	27	20	5
Bijdrage niet deelnemende gemeenten	34	50	54
Opbrengsten uit eigen vervoer	80	100	143
Opbrengsten uit verhuur	361	308	292
Verkopen activa	1.560	0	7
UWV re-integratie Werkfit	9	0	9
Gelden voor project Meedoen	0	125	217
Opbrengsten uit drukwerk	22	20	21
Opbrengsten uit de kantine	136	0	83
Diverse opbrengsten	70	0	145
Totaal overige opbrengsten	**3.132**	**1.231**	**1.941**
Totale netto bedrijfsopbrengsten	**12.560**	**9.203**	**10.538**

De reguliere omzet Detachering is in lijn met de begroting, alleen door een bijstelling van de begeleidingsgelden vanuit de circulaires in 2024 komt de totale omzet Detachering lager uit dan begroot.

De Groen Academie heeft wederom een goed jaar gedraaid, de stijging in de omzet Groen komt daarom ook voort uit de verrichte werkzaamheden vanuit deze afdeling. De groepsdetacheringen in het gemeentelijke wijkbeheer staan onder druk vanwege afbouw van de Wsw.

De omzet Ontwikkeling is in 2024 ruim beter dan begroot. De oorzaak is gelegen in een hogere rijksbijdrage in het cluster Participatie. Daarnaast zijn er meer trajecten inburgering en dagbesteding gedaan dan verwacht en ook is er presentatie-wijziging doorgevoerd voor de opbrengsten vanuit Meedoen (verschuiving van overige opbrengst naar omzet).

Ook de Industrie heeft wederom een goed jaar gedraaid, de omzet bij Industrie ligt ruim 1 miljoen hoger dan de begroting. De oorzaak is gelegen in de zeer gunstige orderportefeuille, waarbij een drietal klanten verdeeld over de afdelingen Food en Petfood het echt fors beter doen dan begroting. De hoge kostprijs verkopen is in verhouding met de omzet en wordt o.a. veroorzaakt door de inhuur van uitzendkrachten. Ten opzichte van 2023 is de kostprijs verkopen wel lager en dit komt door de afname van het aantal dienstverbanden in het Banenplan.

Als laatste zijn de overige opbrengsten fors hoger dan begroot. Zoals uit de bovenstaande specificatie blijkt, komt dit vooral door de verkopen activa. Dit betreft de verkoop van het pand Holwerderweg 21 aan de Gemeente NoardEast-Fryslân per 31-12-2024.

De netto toegevoegde waarde (NTW) per Wsw medewerker (in fte's) is als volgt (in hele euro's):

€	15.827	€	12.620	€	13.923

	2024 Realisatie	2024 Begroot	2023 Realisatie
Personeelskosten Wsw en beschut werken			
Loonkosten Wsw (= loon minus lage-inkomensvoordeel)	16.751	15.830	15.812
Kosten inhuur beschut werken (= loon minus BUIG subsidie)	821	444	554
Vervoerskosten	256	220	233
Studiekosten	75	100	66
Overige personeelskosten	351	325	350
Totale personeelskosten Wsw en beschut werken	**18.253**	**16.919**	**17.015**
Kosten begeleid werken			
Loonkostensubsidie	429	453	447
Overige kosten begeleid werken	14	0	14
Totale kosten begeleid werken	**443**	**453**	**460**
Totale kosten Wsw en beschut werken	**18.696**	**17.371**	**17.476**
Hieronder volgen enkele kengetallen:			
Gemiddeld aantal medewerkers Wsw, in fte's	396,4	404,3	420,2
Gemiddelde loonkosten Wsw per fte, in hele euro's	€ 42.258	€ 39.148	€ 37.631
Gemiddelde totale kosten Wsw per fte, in hele euro's	€ 43.978	€ 40.744	€ 39.174

De loonkosten Wsw zijn, ondanks de krimp van de Wsw, met gemiddeld 12,30% gestegen. De oorzaak is gelegen in de cao bijstellingen die zijn doorgevoerd om medewerkers te compenseren voor de sterke inflatie in de afgelopen jaren. Deze loonstijging is hoger dan de stijging van het minimumloon waardoor de meeste loonschalen van de cao SW weer boven het minimumloon uitkomen. Tevens zijn in 2024 op grond van het BBV een tweetal voorzieningen gevormd voor verlofsparen Wsw en RVU die kostenverhogend werken op de loonkosten Wsw.

Gemiddeld aantal medewerkers begeleid werken, in fte's	23,8	24,4	25,3
Gemiddelde kosten begeleid werken per fte, in hele euro's	€ 18.628	€ 18.597	€ 18.182
Dekkingsgraad pensioenfonds PWRI per december	124,8%	n.v.t.	126,4%
Kosten ambtelijk en overig personeel			
Salarissen en sociale lasten ambtelijk personeel	4.671	4.962	4.414
Studiekosten	57	80	48
Inhuur personeel	947	725	844
Overige personeelskosten	106	80	130
Totale kosten ambtelijk en overig personeel	**5.781**	**5.846**	**5.436**
Hieronder volgen enkele kengetallen:			
Aantal ambtenaren per 31 december, in fte's	57,1	57,2	54,6
Aantal ingehuurd personeel per 31 december, in fte's	14,0	10,5	14,9
Totaal ambtelijk en ingehuurd personeel, in fte's	71,1	67,7	69,4
Dekkingsgraad pensioenfonds ABP per december	113,1%	n.v.t.	113,9%

(x € 1.000,-)	2024 Realisatie	2024 Begroot	2023 Realisatie
Afschrijving, rente en huur			
Rente	-323	80	-230
Afschrijving	852	860	849
Huur	35	47	36
Totaal afschrijving, rente en huur	**565**	**987**	**656**

De balans van de rentekosten en de rentebaten is in 2024 negatief. De oorzaak hiervan zijn rentebaten in het zgn. Schatkist-bankieren. Deze baten waren ten tijde van begroten niet voorzien.

Overige bedrijfskosten			
Belastingen en verzekeringen	166	154	158
Energie	315	460	461
Onderhoud	724	493	642
Dotatie voorziening groot onderhoud	73	213	147
Vrijval c.q. dotatie voorziening dubieuze debiteuren	6	12	0
Indirecte productiekosten	193	234	224
Dienstverlening door derden	245	0	73
Studiekosten re-integratietrajecten	33	40	19
Loonkostensubsidies re-integratietrajecten	59	59	75
Algemene kosten	206	338	217
Totaal overige bedrijfskosten	**2.018**	**2.003**	**2.015**

De totale overige bedrijfskosten liggen in de lijn van de begroting en vorig jaar. Posten die in 2024 opvallen zijn de kosten dienstverlening derden (annex met nieuwbouw) en de hogere onderhoudskosten. Daartegenover staan de lagere energie-kosten door nieuwe lagere tarieven in 2024. Ook is de dotatie aan de onderhoudsvoorziening lager vanwege een nadere inhoudelijke beoordeling van de voorziening onderhoud per ultimo 2024.

Rijksbijdrage	**17.044**	**14.672**	**15.669**

De totale rijksbijdrage is ruim 2,3 miljoen hoger dan begroot. De hogere rijksbijdrage komt o.a. voort uit extra gelden voor een tegemoetkoming Sociale Ontwikkelbedrijven en extra gelden voor begeleiding Beschut Werken. Tevens is er landelijk gezien wederom een grotere krimp op de Wsw dan voorzien waardoor de rijks- bijdrage per subsidie-eenheid (se) per saldo omhoog gaat.

Totaal gerealiseerde arbeidsplaatsen, in arbeidsjaren	441,95	454,38	468,40
Waarvan gerealiseerde begeleid werkenplekken, in arbeidsjaren	26,48	27,55	27,99
Toegewezen bedrag per Wsw arbeidsjaar, in euro's	€ 38.567	€ 32.291	€ 33.453
Dienstverbanden nieuw beschut werken ultimo jaar	79,7	76	67,9

Er zijn ultimo 2024 79,7 dienstverbanden Beschut Werken gerealiseerd. Dit zijn er ruim 50 meer dan de taakstelling (SZW) taak-stelling van 29 voor onze gemeenten. De extra plekken zijn gerealiseerd om een grote wachtlijst beschut werken te beperken. Dokwurk volgt hierbij de vuistregel 3 Wsw eruit 1 beschut werken terug conform afspraken met haar gemeenten.

(x € 1.000,-)	2024 Realisatie	2024 Begroot	2023 Realisatie
Gemeentelijke bijdrage	1.768	1.768	1.558
Retour Gemeentelijke bijdrage	0	0	0
Totaal Gemeentelijke bijdrage	**1.768**	**1.768**	**1.558**

De deelnemende gemeenten zijn op grond van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) verantwoordelijk voor evt. exploitatie-tekorten van Dokwurk. De gemeentelijke bijdrage wordt jaarlijks op basis van de Programmabegroting vastgesteld. Het Algemeen bestuur beslist jaarlijks over de resultaatbestemming. Afhankelijke van de solvabiliteit kan het bestuur besluiten om tekorten ten opzichte van de begroting te dekken vanuit de algemene reserve.

Bestemming van het resultaat

Toevoegingen aan reserves			
Toevoegingen aan de algemene reserve	77	0	0
Toevoegingen aan bestemmingsreserves:			
Reserve hogere kapitaallasten (kostenstijging nieuwbouw)	1.250	0	0
Reserve nieuwbouw (uitbreiding) Hendoweg	2.680	0	2.920
Reserve duurzaamheid Dokwurk	1.000	0	0
Totaal toevoegingen aan reserves	**5.007**	**0**	**2.920**

Over 2024 komt het resultaat voor gemeentelijke bijdrage uit op een plus van € 3,2 miljoen. Begroot was een tekort van € 1,8 miljoen. Per saldo is Dokwurk € 5,0 miljoen binnen de Programmabegroting gebleven.

Voor nadere toelichting op de resultaatbestemming 2024 verwijzen wij u graag naar het financieel verslag.

Onttrekkingen aan reserves			
Onttrekkingen aan bestemmingsreserves:			
Reserve uitbreiding en goedkoper maken banenplan	206	315	366
Reserve hogere kapitaallasten (kostenstijging nieuwbouw)	250	250	250
Reserve verlofsaldi Wsw	206	0	0
Reserve duurzaamheid Dokwurk	32	0	121
Totaal onttrekkingen aan reserves	**694**	**565**	**737**

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld 2024

Onderstaande overzicht sluit aan bij het overzicht van baten en lasten 2024 volgens de interne opstelling, zoals opgenomen op bladzijde 42.

(x € 1.000,-)	2024 Realisatie	Taakveld 6.4 Begeleide participatie	Taakveld 0.4 Overhead	Taakveld 0.10 Mutaties reserves
Omzet Detachering en Groen	4.335	4.335	0	0
Omzet Ontwikkeling	3.154	3.154	0	0
Omzet Industrie en Schoonmaak	3.329	3.329	0	0
Af: grondstoffen / uitbesteed werk	1.389	1.253	137	0
Netto toegevoegde waarde	**9.428**	**9.565**	**-137**	**0**
Overige bedrijfsopbrengsten	3.132	957	2.175	0
Totale netto bedrijfsopbrengsten	**12.560**	**10.521**	**2.039**	**0**
Loonkosten Wsw en beschut werken	17.572	16.162	1.410	0
Overige personeelskosten	682	682	0	0
Kosten begeleid werken	443	443	0	0
Totale kosten Wsw en beschut werken	18.696	17.287	1.410	0
Kosten ambtelijk en overig personeel	5.781	3.767	2.014	0
Afschrijving, rente en huur en overige bedrijfskosten	2.582	946	1.636	0
Totale bedrijfslasten	**27.060**	**22.000**	**5.060**	**0**
Bedrijfsresultaat	**-14.500**	**-11.479**	**-3.021**	**0**
Rijksbijdrage	17.044	16.244	800	0
Gemeentelijke bijdrage	1.768	1.768	0	0
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**4.313**	**6.534**	**-2.221**	**0**
Toevoegingen aan reserves	5.007	0	0	5.007
Onttrekkingen aan reserves	694	0	0	694
Gerealiseerd resultaat (na bestemmen)	**0**	**6.534**	**-2.221**	**-4.313**

Verantwoording rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten en ook de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 27 november 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.002.000,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 0 bedraagt. Dit is lager dan de de daarvoor gestelde grens van € 1.002.000,-.

WNT-verantwoording 2024 Dokwurk

De Wet normering topinkomens (WNT) is van toepassing op Dokwurk. Het voor Dokwurk toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum voor een fulltime dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking:

Gegevens 2024 **bedragen x € 1**	**J. Knol**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,889
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	121.074
Beloningen betaalbaar op termijn	11.548
Subtotaal	*132.623*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	207.111
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	**132.623**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2023	
bedragen x € 1	**J. Knol**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,778
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.067
Beloningen betaalbaar op termijn	9.431
Subtotaal	*110.498*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	173.445
Bezoldiging	**110.498**

Topfunctionarissen Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB) met een bezoldiging van € 2100 of minder

Gegevens 2024	
Naam topfunctionaris	**Functie**
R. Kempenaar	Voorzitter
P.L. Braaksma	Secretaris
K. Wielstra	AB
E. Vellinga-Zeilstra (per 01-12-24)	AB
J.D. de Vries (tot 01-10-24)	AB

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Er zijn door Dokwurk in 2024 geen uitkeringen aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking verricht wegens beëindiging van het dienstverband.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Goedkeuring Bestuur

Opgemaakt door het Dagelijks Bestuur van Dokwurk in de vergadering van 10 april 2025.

Voorzitter Dhr. R. Kempenaar	Secretaris Dhr. P.L. Braaksma

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Dokwurk in de vergadering van 2 juli 2025.

Voorzitter Dhr. R. Kempenaar	Secretaris Dhr. P.L. Braaksma

Bijlagen

Bijlage 1. Staat van activa en afschrijvingen 2024

Omschrijving	Aanschaf-waarde 1-1-2024	Afschrijvingen cumulatief 1-1-2024	Boek-waarde 1-1-2024	Investe-ringen 2024*	Desinves-teringen 2024	Aanschaf-waarde 31-12-2024	Afschrijving desinvestering 2024	Afschrij-vingen 2024	Afschrijvingen cumulatief 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2024
Terreinen	1.507.875	0	1.507.875	0	267.326	1.240.549	0	0	0	1.240.549
Voorzieningen op terreinen	950.286	284.749	665.537	0	152.801	797.486	152.801	37.752	169.701	627.785
Gebouwen	10.935.477	3.920.665	7.014.812	3.787.860	2.705.213	12.018.123	2.705.213	221.387	1.436.839	10.581.284
Machines	2.309.886	1.981.636	328.250	100.784	449.330	1.961.339	445.159	132.383	1.668.860	292.479
Transportmiddelen	479.490	318.119	161.371	153.030	53.569	578.951	41.934	57.369	333.553	245.397
Technische installaties	3.918.341	1.703.702	2.214.639	1.272.811	526.462	4.664.690	526.462	300.848	1.478.089	3.186.601
Inventaris	910.274	649.384	260.890	215.190	53.623	1.071.841	53.107	73.019	669.296	402.546
Hardware	105.583	98.269	7.315	54.469	13.814	146.238	13.814	10.187	94.641	51.597
Software	305.932	267.288	38.644	13.650	71.352	248.230	71.352	19.094	215.031	33.200
TOTAAL ACTIVA	**21.423.144**	**9.223.811**	**12.199.332**	**5.597.794**	**4.293.490**	**22.727.448**	**4.009.842**	**852.041**	**6.066.010**	**16.661.438**

Bij aanschaf van activa is gedurende het boekjaar geen sprake geweest van bijdragen van derden. *) De investeringen in 2024 zijn inclusief de uitbreding nieuwbouw.

Bijlage 2. Bestuurssamenstelling

De samenstelling van het Algemeen en Dagelijks Bestuur van GR Werk-/leerbedrijf Noardeast Fryslân (NEF) is per 31 december 2024 als volgt:

Dhr. R. Kempenaar	B&W Dantumadiel, voorzitter	DB en AB
Dhr. P.L Braaksma	B&W Noardeast-Fryslân, secretaris	DB en AB
Dhr. K. Wielstra	B&W Dantumadiel	AB
Mevr. L. Vellinga	B&W Noardeast-Fryslân	AB

De adviseurs voor het Algemeen en Dagelijks Bestuur vanuit Dokwurk zijn:

Dhr. J. Knol	Algemeen directeur
Dhr. J.J. de Jong	Concern Controller

Bijlage 3. Verantwoording Wsw en Beschut Werken 2024

WSW

Arbeidsjaren (SE's)		2024	
Gemeente-nummer	Gemeente	Het totaal aantal gerealiseerde arbeids-plaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2024 naar woon-gemeente, uitgedrukt in arbeidsjaren.	Het totaal aantal gerealiseerde arbeids-plaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2024 naar subsidie ontvangende gemeente, uitgedrukt in arbeidsjaren.
0059	Achtkarspelen	11,50	
0072	Harlingen	0,07	
0074	Heerenveen	2,22	
0080	Leeuwarden	2,71	
0081	Leeuwarderadeel	3,18	
0086	Opsterland	0,56	
0090	Smallingerland	2,86	
0737	Tytsjerksteradiel	5,17	
1701	Westerveld	0,33	
1891	Dantumadiel	114,82	147,26
1949	Waadhoeke	1,00	
1969	Westerkwartier	2,83	
1970	Noardeast-Fryslân	294,68	294,68
	Eindtotaal	**441,95**	**441,95**

Beschut werken

Fte's - 31 uur		2024	
Gemeentenummer	Gemeente	Woongemeente	Betaalgemeente
0088	Schiermonnikoog	0,24	0,24
0090	Smallingerland	0,25	0,25
0737	Tytsjerksteradiel	2,17	2,17
1891	Dantumadiel	19,45	19,45
1966	Het Hogeland	0,25	0,25
1970	Noardeast-Fryslân	62,49	62,49
	Eindtotaal	**84,85**	**84,85**

Bijlage 4. Ondernemingsraad 2024

SAMEN STERK VOOR ZINVOL WERK!

SAMENSTELLING ONDERNEMINGSRAAD:
P. v/d Zwaag (voorzitter),
R.P. Slager (vicevoorzitter),
S. v/d West (secretaris),
R.Sinia, R. Minnema,
W. Holtrop, J. Ginjaar.

Jaarverslag 2024 van de ondernemingsraad Dokwurk

Inleiding:
De ondernemingsraad (nader te benoemen als OR) ziet terug op een jaar, waarbij er best veel is gewijzigd. Met name de samenstelling van de OR, die na de OR verkiezingen in juni nog uit 7 leden in plaats van 13 leden bestaat.
2024 was ook een jaar waarin de aanvang nieuwbouw is begonnen en uiteindelijk ook afgerond. Sinds januari dit jaar hebben we alle bedrijfsonderdelen ondergebracht op de Hendoweg 26. Alleen de Groenacademy is nog gehuisvest aan de Holwerderweg.

Verkiezingen:
De zittingstermijn van de OR liep ten einde in april/juni jl. De verkiezingscommissie heeft vervolgens verkiezingen uitgeschreven en via een digitale stemomgeving konden medewerkers zich beschikbaar stellen en ook kon daar uiteindelijk gestemd worden. Uiteindelijk zijn er 7 medewerkers gekozen die de komende drie jaar zitting gaan nemen in de OR van Dokwurk.

Overig:
De OR is dit jaar 13 maal bijeengekomen, waarvan 4 keer samen met de bestuurder in een overlegvergadering in oude samenstelling OR en 2 keer samen met onze nieuwe OR. Naast de overleg- en de reguliere vergaderingen is het dagelijks bestuur (DB) van de OR verder 14 keer in een agendaoverleg met de bestuurder bijeengekomen ter voorbereiding van alle vergaderingen.

Cursusdag:
Op donderdag 7 november hebben we een cursusdag georganiseerd in het MFC Burdaard. Pauline Goossens heeft ons deze dag meegenomen door de belangrijkste WOR artikelen, zoals instemming en adviesrecht. Het was een leerzame dag voor een leergierige nieuwe OR.

Commissies en tevens samenstelling OR-leden:

Dagelijks Bestuur OR/financieel:	Petra van der Zwaag (voorzitter), Sipke van der West (secretaris), Remco Slager (vicevoorzitter).
Financieel:	Riemer Sinia.
Sociale commissie:	Jan Ginjaar en Roel Minnema.
VAM	Willem Holtrop en Roel Minnema.
Pr-commissie:	Petra van der Zwaag.

1

Ondernemingsraad
Samen sterk voor zinvol werk !!

SAMEN STERK VOOR ZINVOL WERK!

SAMENSTELLING ONDERNEMINGSRAAD:
P. v/d Zwaag (voorzitter),
R.P. Slager (vicevoorzitter),
S. v/d West (secretaris),
R.Sinia, R. Minnema,
W. Holtrop, J. Ginjaar.

Behandelde onderwerpen:
Ook in 2024 heeft de OR volgens artikel 27 (WOR)instemming en via artikel 25 (WOR) advies diverse items behandeld. Daarnaast heeft de bestuurder ons als volwaardig sparringpartner met regelmaat meegenomen in voorgenomen en ook toekomstig beleid, zoals de indeling en inrichting van huidige en nieuw aangebouwd pand.

Instemming en advies verzoeken 2024.
Regelingen Dokwurk t.a.v.:
- Reiskosten;
- Inzet Participatie uren;
- Werktijdenregeling;
- Integratiecoaches;
- Verkoop Holwerderweg 21;
- Kantinevoorzieningen;
- Opheffen Hout BV;
- Verhoging investeringsbudget;
- Voortgang nieuwbouw.

Overige onderwerpen:
- Jaarverslag Dokwurk 2023;
- Begroting 2025;
- Beleidsplannen;
- Kwartaalverslagen;
- Informatief over orderportefeuilles, voortgang externe plaatsing, beperking van wachturen en terugdringen van ziekteverzuim;
- Arbo-zaken;
- Financiële en sociale zaken;
- Huisvesting.

Datum: 6-02-2025

Namens de ondernemingsraad van Dokwurk.

Was getekend

Petra van der Zwaag,
Voorzitter

Was getekend

Sipke van der West,
Secretaris

2

Ondernemingsraad
Samen sterk voor zinvol werk !!

Bijlage 5. Controleverklaring